

A SZABAD TENGERJÁRÓK

A Szabad Tengerjárók Szövetsége éppen alkalmas helyet keresett, ahol gyakorlatot tarthatna az önvédelmi erők katonájának – Inago szerelmesének – irányításával, amikor Iszana táviratot kapott különélő feleségétől, hogy hívja fel. Iszana azt hitte, meghalt az apósa, Ke, és figyelte a híreket a rádióban, de Ke halálát egyik rádióállomás sem jelentette. Ha pedig Naobi nem Ke halálát akarja közölni, hanem valami mást, akkor jobb megfeledkezni a táviratról. „Igaz, nem ártana beszélni vele, hátha tud alkalmas helyet a szabad tengerjárók számára” – gondolta Iszana, és mégis elment az állomásra telefonálni.

– A múltkor alaposan helybenhagytak, jól vagy már? – kérdezte az aszszony köszönés helyett.

– Nem volt olyan rémes. Különb is, nem te magad adtál engedélyt, hogy megverjenek? Ami azt illeti, a titkárotok lelkiismeretesen végzi a dolgát.

– Ke embere. Égett a vágytól, hogy bebizonyítsa, mint személyi titkár pótolhatatlan. Folyton veled kell versengenie. Aztán . . .

– Micsoda vetélytárs egy atombunkerba zárkózott őrült? Jobban tenné, ha igyekeznék, hogy minél előbb írásbeli nyilatkozatot szerezzen Ketől, kit akar utódjának a következő választásokon.

– A választókerületben engem jelöltek utódjául – tért rá a dologra ügyesen Naobi. – Az olyan politikusok megválasztása, akik, mint az apám, soha nem jártak a körzetükben, a választókerület kis és nagy fejeseinek a dolga, nem igaz? Az, hogy ragaszkodnak az apám nevéhez, a helybeliek politikai véleményét fejezi ki. Végül is a kerület lakóinak jogukban áll eldönteni, ki lesz az utód. Nem volna teljesen igazságos, ha ezt a rendet minden fenntartás nélkül elavult formáságnak neveznék.

– Ne utasítsd vissza, válasszanak csak meg téged Ke helyébe. Ha a helyi vezetők melletted vannak, könnyedén győzol a választásokon. A titkárotoknak pedig, bárhogy törleszkedjék is, nincs semmi esélye.

– Azzal, hogy téged megvert, bebizonyította, hogy milyen hűséges Kehez, még a verést is elviseli érte.

– De hiszen engem vertek meg.

– Különb nyilván rájöttél már, miért akartam beszélni veled – mondta Naobi jelentőségteljesen.

– Azt akarod, hogy én és Dzsín ne álljunk II. Ke képviselőjelölt útjába, ne hozakodjunk elő a nyilvánosság előtt Ke botrányával, s így játszunk a kezrede.

– Ha felülkerekedem a választásokon, Ke halála után is marad valaki, akiből pénzt sajtolhatsz ki, jobb hát, ha tartózkodsz a meggondolatlan lépésektől.

– Értem. Természetesen nem állom útját, hogy megválasszanak.

– A választókerület vezetői azt szeretnék, ha a helyi lapban „megrendítő beszámoló” jelenne meg, megírnák, hogy hőiesen rábíztam az apjára értelmi fogyatékos fiam nevelését, sőt gondoskodtam róla, hogy külön élhessenek, és haladkló apám helyett magamra vállaltam a jelöltséget. Jó volna, ha segítenél nekem ebben a meglehetősen ésszerű vállalkozásban. Mi az neked, részt venni egy ilyen kis színjátékban?

– Jól van, vállalom. Másként valóban nem tudok megélni. Egyébként nem segítenél te is nekem valamiben? Van egy furcsa kérésem – mondta Iszana.

– Szívesen. Az alku az alku.

– A Ke tulajdonában lévő ingatlankezelő vállalat nyaralók építésére alkalmas telkeket sajátít ki szerte az országban. Amíg én voltam Ke titkára, mindig úgy volt, hogy két-három telken már felhúzták a felvonulási épületeket, az építkezést elkezdték, majd abbahagyták, amíg az engedély a hatóságoktól meg nem érkezett. Nem kaphatnék meg két-három hétre egy ilyen telket, mondjuk, vitorlázóknak épülő panziót, persze a tengerparton? Barátokra tettem szert, s szeretnénk egy helyen szórakozni mindannyian.

– Nyaralók most a nemzeti park területén épülnek Minami Idzuban. Ez éppen jó neked. Leállt a munka, mert a fák akadályozzák az építkezést. Védett terület, óvni kell a vadőszibarack- és liliomfa növénytársulásokat. De ahol üdülőtelep épül, egyáltalán nem árt, ha egy kicsit megritkítják őket, éppen azon ügyködünk, hogy megszerezzük a hatóságok hozzájárulását. Már felépültek a barakkok és az iroda, ott el lehet éldegélni egy ideig. Sportpálya még nincsen, de a terepet már elegyengették, van elég hely a futkározásra.

– Jobb nem is lehetne – mondta Iszana. – Ami azt illeti, ezeket a vadőszibarackfákat meg liliomfákat a gondviselés küldte nekem.

– Lám, Ke annak idején nem követelte elég határozottan, hogy ezeket a fákat ne vegyék fel a védett növények közé. A telkeket be kell építeni. Elég volna, ha Ke a kórházból odaszólna telefonon. De a betegsége egyre súlyosabb, és nem lehet rávenni.

– Először hallom, hogy Ke ilyen jóságos. Az én hatásom? Szinte hihetetlen, hogy már az őszibarackfák sorsával is törődik.

– Ennek tehozzád semmi köze – mondta Naobi. – Lehet, hogy a rákvírus tisztította meg a lelkét. Akármelyik onkológiai klinikán láthatsz hasonlót. A fiatalokét nem, azoknak csak a halálfélelem meg az elkeseredés jár a fejükben, de az idősebbek lelkét, azt hiszem, valóban megtisztítja a rák, azokét, akik már megbékéltek az elkerülhetetlen vég gondolatával. Egyszóval holnap intézkedem, hogy juttassák el hozzád annak a területnek a részletes térképét, ahol a nyaralók épülnek, és az iroda kulcsát, meg ami még kell. Ja, és hogy van Dzsín?

– Hál’istennek, az utóbbi időben, mióta új barátaim vannak, Dzsín nagyon közlékeny. És már egyedül is megmarad, nélkülem.

– Akkor hát új barátaid akár oda is költözhetnek, te magad meg visszatérhetsz az emberek közé, nem?

– Igen, persze, de én nem volnék képes megválni Dzsintól. Nem, minden marad így, ahogyan van.

– A megválasztásom szempontjából ez tiszta szerencse – mondta az aszszony, s újra közönyössé vált a hangja.

Másnap Naobi, aki soha nem szegte meg az ígéreteit, elküldött egy embert, s azt üzentte vele, hogy június közepétől július közepéig igénybe lehet venni a felvonulási épületeket – a barakkokat és az irodát – Minami Idzuban, a nyaralók építésére kijelölt telkeken. Takaki azon nyomban összeállította a gyakorlat tervét, és elhatározták, hogy a következő szombat délután, mihelyt az önvédelmi erők katonája szabadságot kap, a gyakorló brigád elindul Minami Idzuba. Azon a napon Inago a katona motorkerékpárján eljött a bunkerba. Akárcsak legutóbb, dicsekedni akart a szerelmesével. Iszana kijött ugyan, mert kihozta Dzsint, hogy búcsúzzék el Inagótól, de a katona bőrzekében, összefont karral és szétvetett lábakkal, fenyegetően megállt a meggyfánál – a fa törzséhez támasztotta a motorkerékpárját –, és Iszanát pillantásra sem méltatta. Egy idő múlva feltette kerek, ágyúgolyóbishoz hasonló fekete fejére a még feketébb és még kerekébb sisakot, és bekapcsolta a motort, mintegy értésére adva Inagónak, hogy ideje elindulni. Amint ott topogott, a katona a motorbiciklivel egyetemben olyan volt, mint valami makrancos csikó. Inago valamit suttogott Dzsinnel, Iszana nem hallotta, mit, s a gyerek ugyanúgy válaszolt a lánynak. Inago, mivel a katona sürgette, csak Dzsinnel beszélt, és Iszanát tüzes borostyán színű szemének egyetlen pillantására méltatta csak, azután lefutott a domboldalon a meggyfához. Majd úgy simult a katona széles hátához, mintha nem volna semmi a világon, ami annál puhább és kellemesebb, a motor pedig berregve elszárguldott. Dzsint elhagyottnak érezte magát, akárcsak Iszana.

Egy héttel később, amikor Takaki már meggyőződött róla, hogy a nyaralótelkek biztonságos helyen vannak, visszaküldte Törpét, Vörösképt és még egy fiút, hogy két kocsival menjenek el a lőszerért. Törpe fургonnal érkezett. A hivatásos fotoriporterek éppen ilyen kocsikon szállítják a felszerelésüket, így hát ez kitűnő álcázásnak bizonyult. A második kocsi, amelyet Vörösképt vezetett, Iszana és Dzsint számára volt fenntartva. Ez a gondoskodás némileg enyhítette Inago elutazása miatti bánatukat. Amíg Vörösképt és a másik fiú berakták a furgonba a lőszerket, Törpe elmesélte Iszanának, hogy miként folynak a Szabad Tengerjárók Szövetségének harci gyakorlatai. Valamelyik környékbéli apró kikötőből mindig kölcsönvesznek egy szkútert – tulajdonosaik, amikor visszatérnek Tokióba, ott hagyják kikötve a vitorlásaikat –, és éjszakánként kihajóznak a tengerre harci gyakorlatot tartani. Napközben pedig testedzéssel foglalkoznak, akárcsak a valódi újoncok.

– Egyszerűen minden úgy folyik, ahogyan kell, a legkomolyabban – mondta Törpe nyomatékkal, és mintha valahogy furcsán, a szokottnál is élesebben csend volt a hangja. – Végre megint a saját hivatásommal foglalkozhatom. Lefényképeztem a gyakorlatokat. Az új fényképezőgépek és egyéb berendezések, amiket a kocsiba raktam, nem csak konspirációs célokat szolgálnak. A katonát nagyon jólesik fotografálni.

– A katonát? De hiszen hétfőre vissza kellett mennie a katonazenekarhoz a laktanyába.

– Nem, a katona állandóan Inagóval van. A Szabad Tengerjárók Szövetsége legalább egy embert kiszabadított a japán önvédelmi erők kötelékéből – mondta Törpe elégedetten.

Iszana és Dzsins beült Vörösképi kocsijába a hátsó ülésre. Nekiindultak. Mellettük pokróc és műanyagzacskók: hátha Dzsint túlságosan megviseli az út. Dzsins hamarosan hozzászokott az autóhoz, kényelembe helyezte magát, és a motort utánozva csöndesen morgott, mintha ő is a kocsik egyik alkatrésze volna.

Ők haladtak elöl, mögöttük a furgon Törpével és a másik fiúval. Vörösképi, bár lenézte az autókat, mesterien, sőt művészién vezetett, mintha születésétől kezdve összeforrta volna a kocsival. Míg Tomeinél el nem érték a Tokiótól Nagojába vezető autópályát, kocsijuk mindenféle ismeretlen mellékútcákon kanyargott. Meglepően könnyen kiérték a városból, egyetlenegyszer sem kerültek dugóba, pedig délután háromkor Tokióban ugyancsak nagy a forgalom. Vörösképinek mintha öröme telt volna benne, hogy aggályos pontossággal betartja a közlekedési szabályokat – egyetlenegyszer sem lépte túl a megengedett sebességet, sőt vagy öt kilométerrel lassabban haladt. Úgy belemerült a vezetésbe, hogy szinte meg sem szólalt. Amikor az autópályára értek, és nyugodtan haladtak az egyenes úton, Iszanában felébredt a kíváncsiság: vajon ki ez a fiú?

– Tamakicsi nagyon ügyes, de te is ragyogóan vezetsz – kezdte a beszélgetést. – Olyan természetesen, mint aki a motor minden rezdülését érzi.

– El kell kerülnünk minden kellemetlenséget a rendőrséggel, Tamakicsi ezt az utasítást adta, nehogy gyanút fogjanak. Ezt a kocsit és a furgont is az autókölcsönzőből szereztek, de az ilyen kocsiknak rendszerint kicsi a teljesítőképességük. Így is mindent kiszorítok a motorból, amit csak lehet. – Vörösképi feszülten figyelte az utat, égett a füle. – Aki tud valamire koncentrálni, legalább a kocsivezésre, az olyasmit visz véghez, mint a *prayer*, az imádság, nem? Mintha tüstént új érzések és gondolatok villannának fel bennem, *feelings* és *meanings*, ahogy ön tanította. Még ha ostobaság is, én a vezetésre koncentrálok.*

– Te igazán nagyon erősen összpontosítod a figyelmedet. Alighanem ilyen a jelleged, vagy . . .

– Nem. Olyan sebességgel is tudnék vezetni, hogy az már az öngyilkossággal határos – mondta Vörösképi. – A szüleim mind a ketten öngyilkosságot követtek el, én is gondolkodás nélkül meg tudnám tenni. Tamakicsi folyton azt mondja, hogy nincs jogom ilyesmiket beszélni.

– Miért ne volna jogod?

– A szüleim nem autóban haltak meg. Az apám fölakasztotta magát, az anyám meg gázzal . . .

* Utalás Dosztojevszkij *Karamazov testvérek* című művére, melyet az itt szereplő fiúk Iszana segítségével angolul olvastak. A szóban forgó részlet szövege: „Young man, be not forgetful of prayer. Every time you pray, if your prayer is sincere, there will be new feeling and new meaning in it, which will give you fresh courage, and you will understand that prayer is an education.” („Ifjú, ne feledkezz meg az imáról! Imádságban, ha őszinte, új érzés villan fel, abban pedig új gondolat is, amelyet eddig nem ismertél, és amely új erőt önt beléd; és akkor ráeszmélsz: az ima – nevelés.” Makai Imre fordítása.)

– Remélem, amíg egy kocsiiban ülünk, addig nem hajtasz úgy, mint az őrült – jegyezte meg Iszana.

– Az apám szakács volt, egy kis vendéglőt tartott fenn, az anyám pedig tóiskolán dolgozott.

– Az ellátási osztályon?

– Nem, matematikatanárnő volt – sietett kijavítani Vörösképű, és mintha ő lett volna a hibás ebben az elhamarkodott következtetésben, ismét vörös lett a füle. – Fura egy házasság, ugye? Azelőtt az apám is tanított a természettudományi karon, de aztán megnyitotta a kifőzdéjét, és furcsa szokásai támadtak. Végül zöld *curry-rizst* árult.

– Zöld *curry-rizst*? – kérdezett rá Iszana. Dzsinn pedig, aki eddig a motort utánozta, abbahagyta a morgást, és közbeszólt:

– Igen, *curry-rizst*.

– Klorofilt is tett hozzá. Fiatal korában az űrkutatás kérdéseivel foglalkozott az apám. Az űrhajósoknak majd különleges tablettákkal kell táplálkozniuk, mondta, és kitartott a maga véleménye mellett, pedig a NASA vezetői elvetették ezt az álláspontot. Hogy az űrhajósok ne legyenek olyan sérülékenyek, vélte ő, mindenekelőtt meg kell őket szabadítani a színekkel és formákkal szembeni előítéletektől. Mivel pedig az emberiségnek minden bizonnyal el kell hagynia a Földet, tehát mindenkiből űrhajós lesz, akár akarja, akár nem, erre készült az apám, és ezért árusított *curry-rizst* klorofillal keverve. De senki sem akart venni. Az apám túrte, túrte egy darabig, aztán fogta és fölakasztotta magát. Az egyik ismerősünk azt mondta, hogy az apám bepörgött, de szerintem csak súlyos depresszióba esett. Az anyámnak volt állása, nem kellett volna hát másik házasság után törnie magát, de ő az apám halála után azonnal festeni kezdte az arcát, és mindenféle rémes alakokat hozott föl. Hiába volt matematikatanárnő, a gyakorlati dolgokhoz egyáltalán nem értett. Ha egy férfi szóba állt vele, lehetett az illető akármilyen jótét lélek, nyomban ingerültté vált és elkomorodott. Akkor az anyám festett szemhéján, a divatos szemüveg mögött izzadságcseppek ütöttek ki, és úgy megfájdult a feje, hogy azt hitte, belehal. Előfordult, hogy a férfi már menni akart, de ő nem engedte, az pedig megütötte az anyámat. Aztán gázzal megmérgezte magát... Hisz az apám sem azért lett öngyilkos, mert a zöld *curry-rizst* nem tudta eladni, s nem ment az üzlet. Csak fogta és fölakasztotta magát. Az anyám sem azért halt meg, mert annyira szeretett volna férjhez menni. Egyáltalán nem. Nagyon sokáig foglalkozott sötét dolgokkal, és mint akit gonosz lélek szállt meg, magába roskadt. Egyszer aztán leosztályozta a felvételizők dolgozatait, és kinyitotta a gázt. Én is így teszek egyszer: ha végezni akarok magammal, senkinek sem leszek a terhére. Erről szoktam beszélni, de ha Tamakicsi meghallja, magánkívül van. Ön is azt hiszi, hogy dicsekszem?

– Nem, miért hinném? – szólt Iszana. – Lehet, hogy Tamakicsi éppen azért dühös, mert nem dicsekszel.

– Igaz is. Jobb, ha hallgatok. Különösen most, hogy a Szabad Tengerjárók Szövetsége szerzett magának valakit, aki mestere a szavaknak. S lám, én mindenáron szerettem volna egyszer beszélni vele – mondta a kamasz fiú. Ezúttal Iszannán volt a sor, hogy elvörösödjék.

Vörösképű hibátlanul vezetett, a sebesség nem zavarta Dzsint. A gyermek elaludt, s álmában kipirult az arca.

– Beszéljünk a Szabad Tengerjárók Szövetségéről, jó? Elmondom, hogy mit gondol Takaki a földrengésről, amit állandóan jósolgatnak az újságok. Az olyanokkal, mint mi – hisz senkinek sem kellünk –, szép csendben végeznek majd. Kiirtanak az utolsó szálig. Mert gyűlölik a fiatalokat, akik semmit sem tettek a társadalom javáért. Idejében fel kell készülnünk az önvédelemre. Amint elkezdődik a földrengés, mondja Takaki, hajóra kell szállnunk, és ki kell hajózunk a szabad vizekre. Mindent elő kell készítenünk: le kell mondani az állampolgárságunkról, hogy ne mozgósíthassanak az újjáépítő brigádokba. Mert különben a városok helyreállításakor ismét csak megpróbálnának észrevétlenül kinyírni bennünket. Azok az emberek, akik felismerték a saját gyengeségüket, minden erejükkel erre törekednek majd, szinte rögeszméjükké válik. Tamakicsi meg nem fél semmiféle földrengéstől, a legerősebbtől sem. Sőt arra vár! Azt mondja, hogy a természet és a társadalom jelenlegi rendje a feje tetejére áll majd, a földrengés után tűzvész és pestis pusztít, és csak a Szabad Tengerjárók Szövetségének tagjai maradnak életben, mert kinn lesznek a tengeren. Éppen ezért kell a katonai kiképzésnek önvédelmi célokat szolgálnia: hogy a földrengés után, amelyről Takaki beszél, senki ne lophassa el a Szabad Tengerjárók Szövetségének hajóját. Tamakicsi meg azt mondja, hogy hadműveletekre kell felkészülnünk: ha nem lesz földrengés, fegyvert fogunk, támadást indítunk egész Tokióban, magunk keltünk fölfordulást és pánikot. Én ezzel nem értek egyet. De Tamakicsi kinevet. Vegyünk például a hajómotort, mondja. Megjavítani csak meg tudjuk, de újat nem tudunk csinálni. És minek is? A motort ki kell használni a tönkremenésig, aztán ki kell dobni. S magát a hajót is. Ha a hajó kiszolgált, ki kell dobni. Semmit sem kell alkotni. Tegyük föl, hogy mi, a szabad tengerjárók túléljük a pusztító földrengést, akkor sem vár miránk semmi jó sem. Bár Tamakicsi azt mondja, hogy mi akkor is életben maradunk, ha a Csendes-óceán mindkét partja elpusztul. Ez azt jelenti, hogy az egész földkerekségen egyedül leszünk, akkor pedig alighanem megszűnik az egész emberi civilizáció. Hiszen mi semmit sem tudunk . . . Sőt szerintem az emberek a földön úgyis hamarosan saját jószántukból öngyilkosok lesznek, sorban egyik a másik után. Hát nem a jövőendő emberiség jelképe a Szabad Tengerjárók Szövetsége? Elalvás előtt mindig ezen gondolkodom.

– Jó, de ha jelkép, micsoda jövő jelképe?

– A fiúk a Szabad Tengerjárók Szövetségében nem akarnak más emberré válni, mint amilyenek most. Lehet, hogy azt hiszik, mire felnőnének, mire megöregednének, a világ úgyis elpusztul, egyszóval úgy vélik, hogy nincs jövőjük, és ezért semmit sem tesznek, hogy a jövőre felkészüljenek. Közös munkára szedtek össze és hoztak ide minket, de szétszéledtünk, még mielőtt dolgozni kezdtünk volna. Még maga Tamakicsi is, aki nagy terveket sző, hogy mi lesz akkor, ha majd egyedül maradunk a földkerekségen, még ő is úgy érzi, hogy ha fegyvert fogunk, és felkelést robbantunk ki, akkor magunk is meghalunk. Éppen ezért akarja mielőbb a felkelést. Úgy véli, ha vereséget szenvednénk, és nem törne ki a valódi felkelés, az se baj. Ha letartóztatnának is, akkor sem ítélnének halálra, hiszen kiskorúak vagyunk. Adnak, mondjuk húsz évet, de a világ összeomlik, még mielőtt a mi büntetésünk letelne, így aztán nem lesz, akin betöltsék az ítéle-

tet. Ez nekem is tetszik. Ez a legszabadabb élet. Igaz, szerintem a Szabad Tengerjárók Szövetsége olyan osztályra hasonlít, amelyben a diákok még a tanév vége előtt mind meghalnak. Lehet, hogy ez az összes iskolák közeli halálát jelenti?

A furgon, amelyikben Törpe ült, felgyorsított, és amikor egy vonalba ért velük, a volán mögött ülő fiú intett a fejével. A pirulós Vörösképu nyugodtan, józanul bólintott vissza, levette a sebességet, és az útpadka felé tartott. A furgon követte.

– Valami történt a motorjkkal, alighanem túlmelegedett. Az autókölcsönző szervizszolgálatát hívni falra hányt borsó, jobb, ha magunk próbáljuk meg – magyarázta Vörösképu.

– Te már most is kész felnőtt vagy – mondta Iszana. – Miért léptél be a Szabad Tengerjárók Szövetségébe? Mert a szüleid öngyilkosok lettek?

– Kedvem támadt, hát beléptem. Volt rá elég okom. S kinek nincsen?

Vörösképu a mögöttük leálló furgon felé fordult – a motorház fedele alól csak úgy gomolygott elő a gőz –, majd az ülés mögül piros zászlócskát vett elő, és kiszállt. Elhelyezte a zászlót a furgon mögé, jelezve, hogy javítják a kocsit, aztán ügyesen és figyelmesen munkához látott. Mihelyt belemert a gyakorlati dolgokba, még arról is megfeledkezett, hogy el szokott pirulni. Törpe és Iszana félreállt, mint aki fölösleges – semmiben nem tud segíteni. Törpe – fáradtan az utazástól – hallgatott. Ahogy mind jobban besötétedett, a kocsi alatt matató fiúk arca egyre sötétebbnek, sőt egyre szigorúbbnak látszott. Már a nap is lement, mire útnak indulhattak.

Amikor a kocsijuk beért az Idzu-félsziget áthatolhatatlan, zöld sűrűjébe, Iszana az ölében nyugvó alvó gyermekre pillantott és fellélegzett: nehéz utazásuk a végéhez közeledett. Valahányszor a reflektorok bevilágítottak – valósággal behasítottak – a sűrű bozótba, mindannyiszor érzékelték – sokkal élesebben, mint otthon, az óvóhelyen – a fák lelkét. A fák lelkei a tengerre néző meredek hegyoldalt tömör szőnyegként borító bokrokból és örökzöld fakoronákból úsztak elő. Mind a két kocsi maga mögött hagyta az utolsó fizető autópályát, és megindult lefelé az ösvényen, amely olyan keskeny volt, akár a terelőtöltések a haltenyészítő tavakban. Mind lejjebb ereszkedtek a szerpentinén kanyarogva. A fák lelkei, amelyek a sötétben a kocsi körül hemzsegték, hasonlatosak voltak a tenger lelkéhez. Tengersizagú volt a levegő. Bal kéz felől lenn feketéllett a tenger. Balra, még távolabb pedig a halászfalu vagy a gyógyforrásoknál épült üdülőtelep fényei villogtak. Jobbra fekete falként egy szikla függött a tenger fölött. Amint a kocsi haladt, a sziklafal mögött eltűnedezték a fények, s végül teljesen elvesztek a szemük elől. A tenger is mintha megszűnt volna létezni.

Vörösképu lassított. Nyugtalan pillantásokat vetett az egyre keskenyedő útra és az utat szegélyező sűrű bozóra. Végre meglátták a villogó zseblámpa fényét. Vörösképu megnyomta a dudát, s a zseblámpa bokrokon villogó fénye átvándorolt az útra. A fékező kocsi reflektorainak fénykévéjében az út fölött meredeken emelkedő hegyoldalról Boy ereszkedett le, kezét védekezőn a szeme elé tartotta, hogy ne vakítsák a reflektorok.

– Ti vagytok az elsők – mondta, kinyitva a kocsiajtót.

– Igen, a furgon utánunk jön. Már azt hittem, elnéztük az elágazást.

– Én is. De így minden rendben.

– Azért jöttél elébünk, hogy az utat mutasd? Mennyit vártál? – kérdezte Iszana.

– Nem tudom, nincs órám. Hét órakor indultam a rejtekhelyünkről.

– Csaknem öt óra hosszát lestél bennünket? – kérdezte megint Iszana elképedve. – Min gondolkodtál öt egész órán át?

– Sötét van, semmit sem látni, így semmin sem gondolkodtam – vágta el a szót Boy.

Eddig a kocsi a part vonalát követte, most – felfelé kapaszkodva – a gerinc mentén kellett eljutnia a tenger fölé kiugró sziklafokra. A csúcson volt a villamosvasút állomása, s az idzui hegygerince vezető lejtő mentén feküdt az üdülőtelep. Hogy a kocsi le ne térjen az útról, az erdőben minden fordulónál őrszemek vártak rájuk. Mire a bozótost elhagyták, dugig volt a kocsi, s Iszana kénytelen volt a térdére venni az alvó Dzsint.

– Elfelejtettem, megint elfelejtettem, tehát mintha semmi sem lett volna! – kiáltott fel álmában panaszosan Boy. A vezető mellett ült, mindkét oldalról társai közé szorítva. Mindannyian felnevettek, és lökdösték, ébresztgették. Boy komoran hallgatott, a többiek meg elmesélték Iszanának Boy lidércnyomását, amely állandóan gyötri a fiút. Félálomban az a gondolat kínozza, hogy még nem tett életében semmi valamirevaló dolgot, és gyámoltalan, mint egy kisgyerek. De ha elalszik, azt álmodja, hogy mégiscsak csinált valami fontosat. Csakhogy nyomban elfelejti, mit. Az emlékfoszlányok, mint a homokszemek a homokórán, lehullanak a feledés mélyére. És akkor Boy zokogva felkiált: „Elfelejtettem, megint elfelejtettem, tehát mintha semmi sem lett volna!”

– És mi történik, ha nem ébresztenek föl?

– Az álomnak így is, úgy is vége – mondta szomorúan Boy. – Aztán alszom, mint akit agyonütöttek.

A kocsi, amelyben Iszana ült, az erdei út végéhez ért. Útjukat hatalmas fa állta el – rücskös, szürkés kérge orrszarvú bőrre emlékeztetett. A kocsi éppen a fánál állt meg, és Iszana, hátra hajtva a fejét, sokáig nézte a buján növény, apró, kemény leveleket. „Lám csak, a vadőszibarackfa!” – gondolta Iszana, megrendülve a fa roppant méretein, és érezte, a reflektorok eloltása nyomán beálló sötétségben mint közeledik hozzá az ő s z i b a r a c k f a l e l k e.

„Igen, értelek – mondta magában Iszana, amint lelkének kinyújtott antennája felfogta az ő s z i b a r a c k f a l e l k é t. – Remélem, megvédelmezel majd engem és a fiamat. Ha itt történnék valami . . .”

A hangot sem ejtő fiúk nyomában Iszana is kiszállt a kocsiból, és csak állt mereven a sűrű sötétségben, karján a pokrócba burkolt Dzsinnel, egy lépést se mert tenni a porlós, szűrő látatörmeléken. Bőrén érezte a levegőt átítató sós nedvességet. Mintha a sziklafal indult volna el, a sötétből hatalmas léptekkel tartott valaki feléje.

– Jó – mondta egy hang –, csak oda lépjen, ahová világítok, jöjjön utánam balra a lejtőn. Ott a szállása.

– Te nagyon fiatal vagy, nem tudhatod, de nekem az jutott eszembe, hogy ilyen volt, amikor az óvóhelyre bújtunk az éjszakai légitámadások idején – mondta Iszana.

– Nincs abban semmi különös. Hiszen itt most éppen a hadműveletek főpróbája folyik – válaszolta Takaki.

Az első lépés után Takaki a saját lába elé világitott. Úgy lépkedtek a kör alakú fényfoltba, mintha béklyóban lett volna a lábuk. Egyszer csak a sötétből előbukkant egy kamasz, aki a második kocsival jött.

– Törpe megveszett. Mi, az őrszemek bemásztunk a kocsijába. Amint elértük a csúcst, ő usgyi, kiugrott, és be az erdőbe. Mi utána – azt hittük, tréfa –, utolértük, de ő minden erejével szabadulni igyekezett, ütött, öklözött, rúgkapált. Lefogtuk és idecipeltük. Mi lehet vele? A bolondját járhatja velünk?

Takaki csendben hallgatta végig a fiút. Iszana csak a súlyos lélegzetét hallotta. Hátról, a furgon felől huzakodás és verekedés zaja hallatszott, de nyomban elült.

– Nem, ez nem tréfa – állapította meg Takaki. – Ügyeljenek rá, meg ne szökjön. Kötözzétek meg. Gyorsan le kell fektetni Dzsint. Rögton odamegyek.

Takaki egy szót sem szólt Iszanához, és újra elindult előre, a fénykörbe lépkedve. A Törpe körüli hirtelen támadt zűrzavar nyomán mintha valami fal nőtt volna közéjük. Iszana nem tehetett mást, némán követte Takakit: leereszkedtek vagy tíz métert a ropogó lávakavicsokon. Onnan egyenesen lefelé vitt az út, a lámpa fényköre lábába vajt lépcsőfokokon táncolt. Aztán balra mentek tovább. Az ösvénytől jobbra egy kis falépcső vezetett a gyalult gerendákból ácsolt tornágra. Megálltak. Takaki a lámpával vadászházhoz hasonló faépítmény ajtajára mutatott:

– Itt lakott eddig Inago és a katona. Nincs másik ház, amelyben külön szoba volna. Elsötétítés van, csak akkor gyújtson villanyt, ha már becsukta maga mögött az ajtót. A kapcsolót, ha bemegy, jobboldalt találja, a szokásosnál egy kicsit magasabban. Ami pedig Törpét illeti, ez nem játék: az örök, akik a kocsikat figyelték, nem sokkal ezelőtt jelentették, hogy a furgont egy harmadik kocsi követte, és most vár valamire a hegyfokra vezető lejtőnél. Persze lehet, hogy Tokioba tart. Különben majd tisztázzuk, ez a mi gondunk.

– Persze – válaszolta Iszana.

– No jó. Fektesse le Dzsint. – Takaki tettetett sietséggel távozott, lába alatt hangosan ropogott a látatörmelék.

Iszana egy ideig mozdulatlanul állt: olyan megsemmisítő kimerültséget érzett, hogy még az a néhány lépcsőfok is lebíráhatatlannak tűnt neki, amelyen fel kellett volna mennie. „Vajon mit agyalt ki Törpe? Valóban követett egy kocsi bennünket?” – vallatta a fák lelkeit, amelyek meglepték a sötétben.

– Ez rozsdástorkú lappantyú – suttopta Dzsint. Már felébredt.

– Mit beszélsz? – nyugtalanodott Iszana. – Én semmiféle lappantyúhangot nem hallok. Dzsint . . . Dzsint szép nyugodtan aludni fog.

– Igen, Dzsint nyugodtan aludni fog – mondta a takaróba burkolt kicsiny, meleg lény.

Ekkor már Iszana is hallotta a madár hangját, és valahonnan a mélyből a tenger moráját is, a nedves és borzongatóan friss levegőben áramlottak feléje a hangok. „Vajon mit agyalt ki Törpe? Vajon mire készül Takaki? S mire a többiek?” – vallatta Iszana a fák és a cetek lelkét, arrafelé fordulva, ahonnét a hullámverés hallatszott. De rossz sejtelméi támadtak, ingerültséget és

dühöt érzett, és nem volt elég ereje, hogy feszült figyelemmel kövesse a fák és a cetek lelkét. Akárcsak a karjában pihenő gyermek, Iszana maga is elfáradt a hosszú úttól.

Gyötrő álmából arra ébredt, hogy arcán zseblámpa fénye suhan át. Kinyitotta a szemét, de úgy érezte magát, mint aki megbénult, arra sem volt ereje, hogy kezét-lábát mozdítsa. Többen álltak ott a sötét szobában, egyikük a villanykapcsolót tapogatta a bejárat mellett. Iszana ösztönösen Dzsint felé nyújtotta a kezét. Csak azután fogta fel, hogy hol van, és kik ezek, akik bejöttek hozzá. Végre valaki észrevette a lámpa zsinórját, és megrántotta, de a szobában tartózkodó emberek arca sötétben maradt.

– Bocsásson meg, hogy felköltöttük, de nincs másik szoba, ahová Törpét bezárhatnánk – mondta Takaki. Valaki megkérdezte:

– Levegyük a bilincset?

– Szó se lehet róla! – hallatszott Tamakicsi hangja. – Törpe még túsul ejti Dzsint, s követeli, hogy engedjük el.

– Ugyan minek tennem? Különbem sem engednétek el, inkább fölládoznátok Dzsint – mondta Törpe leplezetlen gyűlölettel Tamakicsinek. Tompa hangon beszélt, mintha pöcök volna a szájában.

– Előlről tegyétek rá a bilincset, akkor alhat a hátán – szólalt meg Takaki.

– Ha apránként engedünk neki, végül semmi sem marad az egészből. Úgy járunk majd, mint Boy az álmával: mintha semmi sem lett volna – mondta Tamakicsi.

– Hát persze – gúnyolódott Törpe, de engedelmesen odanyújtotta a kezét.

– Dönts a földre! – mondta Takaki.

– Nem kell. Elesem én magamtól is, hiszen a Földnek vonzóereje van – szólt Törpe, de valaki belerúgott, és ő, fejével végigszántva a deszkafalat, a szoba sarkába repült.

– Tamakicsi! Ne őrlj meg! – szólt rá a társára Takaki ingerülten. – Kívülről rázárjuk az ajtót. Ön és Dzsint ugye még alusznak? Az ajtóhoz őrt állítunk, ha akarnak, kijöhetnek. Egyelőre ne beszéljen semmiről Törpével, előbb mi magunk szeretnénk tisztázni a dolgot.

– Ne izguljatok! Ha tudnék, sem szöknék meg! – mondta Törpe. A nyíló ajtón át Iszana megpillantotta a bokrok sűrű zöldje fölött felszálló ködöt, és fölfogta, hogy már közel a hajnal. Visszafeküdt az ágyba.

– Tamakicsi ugyancsak jól verekszik. Majdnem minden fogamat kiütötte – hallatszott Törpe hangja a sötétben.

– De hát mégis mi történt? Belerángattak valamibe?

– Belerángattak?! – ismételte Törpe mint valami papagáj, de olyan felindult hangon, hogy Iszana összerázkódott.

– Éppen fordítva. Én agyaltam ki valamit, s belerángattam a Szabad Tengerjárók Szövetségét. Kényszerítettem őket, hogy egyenest belefussanak a csapdába. Most pedig majd arra kényszerítem őket, hogy az utolsó kiút mellett is elrohanjanak, anélkül, hogy észrevennék. Akkor aztán nincs többé visszaút. A Szabad Tengerjárók Szövetségéből igazi harci szervezet válik.

– Mit akartál tenni? – kérdezte csüggedten Iszana.

– Mindent meg is tettem, amit akartam. Most lássuk, hogyan gabalyodnak ki belőle. Mindenki pánikba esett, s futnának, amerre látnak. Akinek pedig az idegei felmondják a szolgálatot, erőszakhoz folyamodik, mint Tamakicsi. Egyébként egytől egyig elvesztették a fejüket, és hülyeségeket csinálnak. Egész éjjel vallattak, de semmire sem jutottak. Most meg ülnek, vörös a szemük, és magukat szidják, hogy ügyetlenül vallattak. Az összeesküvő pedig itt fekszik halálnyugodtan, és aludni készül.

Törpe élvezettel kinyújtózott. Iszana óvatosan kérdezte meg:

– Hogy értsem azt, hogy „mindent meg is tettem, amit akartam”?

– Mindent. Azt hiszem, mondtam már, hogy lefényképeztem a hadgyakorlatokat, ugye? Ha valamihez, hát a fényképezéshez értek. Sikerült például lekapnom, amint kikötöttek a partnál, megrohmozták a meredek sziklát, vagy amint a bokrokon át betörték ide a térségbe, ahol az üdülők épülnek.

– És Takakiék mit szoltak a fényképezéshez? Nem tiltakoztak?

– Sőt, ellenkezőleg: örültek, hogy valaki megörökíti a harci kiképzésüket. Mindenki magánkívvül volt az örömtől, hogy most már dokumentum is van róla. Igaz, nem gondolták, hogy én ezeket a fényképeket eladom egy képes hetilapnak.

– Tényleg eladtad? – kérdezte Iszana lemondó hangon.

– Igen. Hiszen én azelőtt ennek a lapnak a fotóriportere voltam. Persze azzal a föltétellel adtam el, hogy nem hozzák nyilvánosságra, hol folyik a kiképzés, és kik vesznek részt benne. De a szerkesztőség meg akart győződni róla, nem pusztá színjáték-e az egész. Ezért aztán megengedtem, hogy kocsival kövessenek a kiképzés helyére az útelágazásig.

– S az utolsó pillanatban inadba szállt a bátorság? Féltél, hogy lelepleznek, s akkor mindennek vége . . . El akartál futni az útelágazásnál álló kocsihoz, amelyik követett bennünket . . . aztán meg huss Tokióba a szép kis barátaiddal?

– Eszembe sem volt az autóhoz menekülni. Nem is juthatna el odáig egy ilyen törpe, mint én! A sűrű bozótban, vaksötétben!

– De hiszen azt mondják, meg akartál szökni, s minden erőddel szabadulni igyekeztél, amikor elfogtak!

– Igaz. Különben most nem volna ez az egész fölfordulás. Éppen ezzel rángattam bele a Szabad Tengerjárók Szövetségét ebbe a históriába. Elhatároztam, hogy megszököm, s mikor elfognak – szabadulni próbálok. Akkor majd vallatnak, igaz. Ha ellenállok, nem tehetnek mást: erőszakhoz folyamodnak. Mert egyébként az erőszak szelleme már teljesen elpárolgott. Alighogy elkezdték a vallatást, nyomban tűzbe jöttek, és gorombáskodni kezdtek velem. Így aztán elvették az utolsó kanyart, és nincs többé visszaút.

– De . . .

– De mire jó ez, akarta kérdezni. Akkor én meg azt kérdem: attól, hogy ilyen látszat kiképzést rendez, a Szabad Tengerjárók Szövetsége az ön véleménye szerint huligán bandából igazi harci szervezetté alakul át, amelynek van saját arca?

– Nem hiszem. De erre nincs is semmi szükség. Ilyenek maradnak a fiúk, amíg fel nem nőnek. Ez így nem elég szép? Minek a szövetségből mesterségesen olyan szervezetet csinálni, amelynek saját arca van?

– Azért, hogy a Törpe jóslata valóra váljék! – felelte Törpe, s mulatságo-
san átszellemült volt az arca. – Az én jóslatom. Egyre zsugorodom. A belső szer-
veimet érő nyomás egyre növekszik, végül minden szervem felmondja a szolgál-
latot, és rettenetes kínok között kimúlok a világból. Akkor hírül adhatom majd
az emberiségnek, hogy megbolydult a rend a születéstől a halálig vezető egyetlen
úton, ez az út visszafelé vezet már. Olyan ember sorsának jóslata ez, aki szörnyű
kínok árán törpévé zsugorodott. S éppen ez maga a beteljesült jóslat, vagy nem?
De még nagyon sokára lesz, amíg annyira összezsugorodom, hogy meghalok. És
én úgy érzem, sietnem kell. Valóra kell váltanom a jóslatot, még mielőtt a Sza-
bad Tengerjárók Szövetsége széthull. Mert éppen ezek a fiúk adhatják hírül a vi-
lágnak, hogy a jóslatom beteljesült. Így aztán – gondoltam én –, ha felizzik ben-
nük a gyűlölet, akkor halálra vernek, s valóra váltják Törpe jóslatát.

– Halálra vernek? Nem, a szabad tengerjárók – bármilyen kegyetlen is
Tamakicsi – ezt aligha teszik veled – mondta Iszana.

– Igen, ha a tegnapi bandáról volna szó. De megváltoztak. Fölkel a nap,
újra kezdődik a vallatás, és a legfiatalabbak a halálokat követelik majd. Betelje-
sedik Törpe jóslata, a Szabad Tengerjárók Szövetsége pedig valódi harci szerve-
zetté válik, amelyet nem tud megsemmisíteni semmilyen hatalom, semmilyen csa-
pás. Akik a kezüket beszennyezik az én véremmel, azoknak a fiúknak a tette hir-
deti majd, hogy Törpe jóslata beteljesedett.

Iszana éppen tiltakozni akart, de panaszos sírást hallott: mint mikor valaki
hiába fecserli a szót, de kétségbeesetten mégis figyelmeztetni akar, hogy valami
baja van.

– Dzsín sír – mondta Törpe, és a hangja csüggedten, bánatosan csengett. –
Mi van vele?

– Dzsín, nem szabad sírni, Dzsín, Dzsín . . .

– Biztosan fáj neki valami, azért sír. Elfáradt, aludni akar, mi meg értel-
metlenül fecsegünk.

„Vajon valóban értelmetlen-e ez a fecsegés?” – kérdezte magától Iszana,
s végigsimított Dzsín forró homlokán. A gyermek még egyszer felnyögött, aztán
elcsöndesedett. „Törpe képtelen ámulást követett el a Szabad Tengerjárók Szövet-
sége ellen, és még újabb, s még képtelenebb ámulást tervez?” – töprengett Iszana.
Végül azonban – mit tehetett – nyugtalanul álomba merült.

*

Messziről a kamaszok kiabálása hallatszott. A szobában szinte izzott a leve-
gő. Iszana megizzadt, pedig nem is takarózott be. Nemcsak a szobába áramló hő-
ség izzasztotta meg, még valami forró volt a közelében. Önkéntelenül is kinyúj-
totta a kezét, de egy picit, forró tenyér nyomban eltolta. „Dzsín megbetegedett” –
villant át az agyán a gondolat, és mintha áram ütötte volna meg, azon nyomban
felébredt. Dzsín csak olyankor utasította el az apja szavait vagy gyöngédségét, ha
valami testi kín gyötörte.

– Dzsín, lázad van? Fáj valamid? Dzsín, Dzsín, beteg vagy? – suttogta
meggyötört hangon Iszana. Dzsín hallgatott. De tudni lehetett, hogy nem alszik.

és már régóta gyötrődik magában gyámoltalanul. Törpe régen ébren volt, s csak az alkalomra várt, hogy megszólalhasson. Bár nem akart engedelmeskedni a nyelve, mintha ping-pong labdát tartana a szájában, megkérdezte:

– Miért nem gyújtja meg a villanyt? Odakinn már régen világos van, semmi értelme az elsötétítésnek.

Iszana meggyújtotta a villanyt, majd visszatért a takaróba bugyolált gubóhoz: Dzsín szeme csukva volt, arca lángvörös, izzadt haja a fejéhez tapadt. Iszanát Törpe ábrázata is megdöbbenetette: megdagadt a feje, s olyan volt, mintha egyenesen a vállából nőtt volna ki.

– Beteg. Magas láza van, nem kellene megpisiltetni? – kérdezte Törpe, és bedagadt szemhéja alól Iszanára pislogott. Iszana gyengéden végigsimított a gyermek elgyötört testén, s eszébe jutott, hogy tegnap este óta nem pisiltette meg, lehet, hogy azóta csurom víz.

– Van egy kezdő orvosunk – mondta Törpe. – Már amikor Boy megbetegedett, akkor megértettük, hogy nem lehetünk meg orvos nélkül, és rávettük, hogy lépjen be a szövetségbe. Meg kell neki mutatni Dzsint.

– Neked magadnak is orvosi segítségre van szükséged – mondta Iszana.

– Nekem már minék! – vágta el a szót Törpe.

Iszana megpróbálta szavak nélkül értésére adni a gyermekének, hogy hamarosan visszajön, de Dzsín csendesen nyögdecselve kinyitotta a szemét, dagadt szemhéja részén át körülnézett, és látszott, hogy senkit sem ismer meg. Aztán újra lecsukódott a szeme.

– Azonnal beszélnem kell Takakival! Nyissátok ki! – kiáltotta izgatottan Iszana, segítséget remélve a bajban. Amint kilépett a vakító fénybe, megingott, elvesztette az egyensúlyát. Megkapaszkodott valami szilárd tárgyban, hunyorgott, és meglátta Tamakicsit. A fiú lábát a lépcsőre tette, és előreszegezte a puskája csövét.

– Azt hitte, lövök, és becsukta a szemét? – kérdezte gunyorosan Tamakicsi. Amikor Iszanával beszélt, ragaszkodott szokott nyers modorához.

Iszana szó nélkül elindult lefelé a verandáról. Amint a bokrok mögött magasodó, vulkanikus kövekkel borított hegyoldalra nézett, meglátta a tegnapi őszibarackfát. Nem állta meg, hogy magában ne fohászkodjék a fa lelkéhez: „Tedd, hogy a gyermekemnek lemenjen a láza!” Ugyanazon az ösvényen ment Tamakicsi nyomában, amelynek kanyarulatait követve tegnap feljött ide: leereszkedtek a lávába vágott és deszkákkal megerősített lépcsőkön. Azután a térség felé tartottak, amely akkora volt, hogy egy hatalmas teherautó megfordulhatott volna rajta. Iszanának nyomban a szemébe ötlött az öles lávakövekből álló fal, amely körülvette a térséget, s csak nyugat felől hagyott szabadon egy szurdokszerű nyílást. A bíborfekete kövekből pára szállt fel.

– Esett, azért párolognak az átforrósodott kövek – mondta Tamakicsi. A házikó, ahol Iszana az éjszakát töltötte, úgy tapadt a térség északi végén magasodó dombhoz, mint valami madárfészek. A tengerre néző déli lejtőt bozót és erdő borította, a keleti oldalon pedig még egy barakkszerű épület állt.

– Takaki! Azt mondja, dolga van veled – kiáltott Tamakicsi. Gyors léptekkel átment a téren, s amint volt, cipőben, átlépte a barakk küszöbét. Kisvártatva Iszana is követte, s jobbra, egy lépcsőfoknyival magasabban meglátta Takakit,

amint az asztal mellett ül a gyékénnyel borított szobában. Iszana megszólította, s abban a pillanatban, amikor Takaki feléje fordult, hirtelen rántással szétnyílt a szobát és a konyhát elválasztó, fából készült paraván, s Inago nézett ki mögüle, sporttrikóban.

– Miért nem hozta magával Dzsint? Még alszik? – kiáltotta oda.

– Beteg – válaszolta Iszana. – Fogalmam sincs, mi lehet vele, tüzel az egész teste . . .

– Rögtön hívom a doktort. A kiképzésen van egy csoporttal.

– Nem, Inago, te csak készítsd az ételt – emelkedett föl fektéből egy fiú, aki eddig kimerülten hevert a földön –, én majd elmegyek a doktorért.

– A doktor a Szabad Tengerjárók Szövetségének a hajóorvosa. Minden betegséghez ért, mert általános orvoskarra járt – biztatta Iszanát Inago. – Eszik valamit, amíg a doktor ideér?

– Nem. Majd inkább Dzsinnel.

– Őt majd én megetetem, amikor Törpének viszek ennivalót.

– Szeretnék mutatni valamit – fordult Iszanához Takaki. – Törpe holmi-ja között újságkivágásokat találtunk, meg a fényképeit. Én már hosszú ideje nézegetem, mi a véleménye róluk?

– Nekem sohasem mutatta ezeket a fényképeket! – Tamakicsi megelőzte Iszanát, és hirtelen elkapta a nagy kartonborítékot.

– Óvatosan, mégiscsak a munkái! – szólt rá Takaki.

Inago étellel teli tálat nyújtott Iszanának. A férfi orrát disznóhús és hagyma szaga csapta meg, a tálkán keresztbe fektetett evőpálcikák után nyúlt, de nem volt étvágya.

– Szeretném tudni, mi a véleménye ezekről a fényképekről. – Takaki szét- rakta a gyékényen a fotókat, Iszana pedig letette a tálkát a fal mellé a földre.

Az első fényképen gőzfürdőnek is beillő óriási fürdőszobában pizsamás gyerekek tolongtak a szokatlanul alacsony mosdó körül. De nem mosakodtak, csak a kagylóba kapaszkodva csimpszakodtak rajta. Elöl a képen a többieknél idősebb gyerek látszott. Állát a kagylóhoz szorította, és evezőlapátszerű, lapos térdével próbálta ellökni magát, hogy fölérje a mosdót. Hosszú, sovány karja, amellyel kapaszkodni próbált, szánalmasan erőtlen volt. A többi három fénykép – egy-egy jelenet ugyanannak a fiúnak az életéből – olyan volt, mintha visszafelé pergettek volna egy filmet. Az elsón a még egészen aprócska fiú mankóra támaszkodva áll; a másodikon – már valamivel idősebb – tolókoksin megy az iskolába, a forgó küllők olyanok a képen, mint a szétfröccsenő vízugarak. A harmadikon a fiú kicsiny aggastyánnak látszik, már nem tud mozogni, fekszik az ágyon lepedővel letakarva.

– Ezért a képsorozatért Törpe megkapta a fotoriporterek szövetségének díját – mondta Takaki. – Azon a klinikán csinálta a képeket, ahol az izomsorvadásban szenvedő gyermekek fekszenek. A képsorozatnak az „Elsorvadó gyermekek” címet adta. Amikor én ezeket a fényképeket megnéztem, rájöttem, hogy Törpe talán nem is zsugorodik, mint állítja, hanem egyszerűen örült, és az a mániája, hogy ő zsugorodik.

– Most pedig, hogy újra legyen mivel díjat nyernie, kitalálta ezt a fény-

képsorozatot rólunk – kelt ki magából Tamakicsi –, és kieszelte ezt az egész szárnalmas históriát. Micsoda disznó egy alak!

– Kér még? – kérdezte Inago a konyhából Iszanát.

– Iszana meg se eszi, amit kotyvasztottál – mondta a lánynak gunyorosan Tamakicsi. – Látod, hozzá se nyúlt.

– Akkor biztosan Dzsín sem eszi majd meg – szontyolodott el Inago.

– Nem, nem, csak nagyon forró, vártam, hogy kihűljön – erősítette Iszana.

Még neki sem láthatott az evésnek, amikor egy fiatalember robogott feléjük, szinte hasítva a lávakövekből áradó párát. Alig lehetett több húszévesnél. Terepszínű katonai egyenruhát viselt – az amerikai katonai felszerelések kiürsítésain lehet ilyenhez hozzájutni, vagy az amerikai egyenruhák mintájára álcázó vászonból varrták az öltözéket. Fején katonasapka, a kezében terepszínű egészségügyi táska, nyilván azt is az amerikai katonáktól szerezte.

– Minek hívtál, Takaki? – kiáltotta az előszobából lihegve, vidám, egészséges hangon. – Locsoljatok már egy kis vizet a fejemre!

– Van itt egy gyerek, úgy hívják, hogy Dzsín – magyarázta közben Inago a doktornak –, a szabad tengerjárók kedvence. Beszélni nem nagyon beszél, de a hallása isteni . . .

A doktor a fejét törülgette, és a vizes törülközőt a fejére csavarta.

– Láza van? Köhög? Hányt? – kérdezte, mint egy valódi szakorvos.

– Csak lázas – válaszolta Iszana, bizonytalanul.

– Ha csak egyszerű megfázás, az ebben az évszakban nem veszélyes – mondta a doktor.

– Elmondjuk, mi baja volt Dzsínnek azelőtt? – avatkozott a beszélgetésbe Inago. – Alighogy megszületett, szörnyű dolog történt vele.

– Akármit mesélnétek, előbb úgyis meg kell nézнем a gyermeket, hogy megállapíthassam, mi a baja.

– Nem tudom, eszik-e majd Dzsín, mindenesetre viszek neki ételt. Meg hideg vizet. És forró is. Szükség van még valamire?

– Valahol leveskonzervnek is kell lennie – mondta a doktor –, igaz, szigorúan ellenőrizzük, hogy mire használjuk fel a konzerveket, de ez különleges eset egy hadgyakorlaton, nem?

– Akármilyen különleges, azt hiszitek, hogy meg lehet szegnünk a saját magunk szabta előírásokat? – szakította félbe Tamakicsi a doktor szavait. – A különleges eseteket közösen meg kell vitatnunk, ez a szabály.

– Inago azt csinál a konzervekkel, amit akar – mondta Takaki.

– Ha így van, mindent meg lehet szegni. Törpe erre rájött, s már odáig süllyedt, hogy most az ellenségünk.

– Hozd ide az ellenségedet, Tamakicsi! Mire jó ez a gorombáskodás? A doktor megnézi Dzsínt, te pedig gyere vissza Törpével. Inago elkészíti a levest, és visz belőle Dzsínnek.

– Iszana, fogja a vizet és menjen – mondta Inago, maga pedig teljesítve Takaki utasítását, buzgólkodni kezdett. Kiléptek a barakkból, Iszana kezében a vödrök, a doktoréban a terepszínű egészségügyi táska. Tamakicsi és egy másik fiú már túl jártak a térségen, s futottak fölfelé, fekete porfelhőt húzva maguk

után. Amint követte őket a lépcsőn – az iménti por még nem szállt le –, a magmás kövekből álló fal mögött Iszana meglátott egy hatalmas szilfát. Amint a tündöklő napfényben a tükörsima tenger csillogott mögötte, és terebélyes ágaival eltakarta a fénylő eget, a szilfa magányosnak látszott, pedig voltaképpen egyazon gyökérszektből egy másik fatörzs is nőtt, talán nem olyan vastag, mint az első, de ugyanolyan magas, és még terebélyesebb ágai voltak. A verejtékben úszó Iszana zaklatott lelkében visszhangzott a szilfa lelkének hűvös hangja: „Vigyázz! Vigyázz!” Tamakicsi és a társa hátulról lökdösve vezették lefelé Törpét.

– Nem túlzás ez, Tamakicsi? Inkább segítenél neki, hiszen olyan dagadt az arca, akár egy cipó! – háborodott föl a doktor. Az éles fényben iszonyú látvány volt Törpe véraláfutásos, sebes arca. De még mielőtt Tamakicsi válaszolhatott volna, bedagadt szemhéjának rései közt, mint valami bambuszfüggönyön át Törpe a doktorra pillantott, és odakiáltotta:

– Minek nekem most a segítség! Jobb lesz, ha rendes láttelepet adsz, ha majd kivégeznek. S ha akarsz, föl is boncolhatsz!

Törpe olyan nyugodtan haladt el az elképedt doktor mellett, mint aki a barátaival sétál. Amikor némán beléptek a házba, a doktor egy ki tudja mikor föl-szedett lávadarabbal támasztotta meg az ajtót, hogy be ne csukódjék. Kinyitotta a meredek hegyoldalra nyíló ablakot is. A szobában világos lett. Dzsini bánatosan feküdt az oldalán.

– Dzsini, Dzsini! – szólította Iszana, letéve a vödört, de a gyermek égő arca mozdulatlan maradt, csak csukott szempillái rezzenetek meg.

– Dzsini, kérsz vizet? – kérdezte a doktor.

A „víz” szónak váratlan hatása volt. A gyermek kinyitotta vakai szemét, és zihálva előrecsücsörítette az alsó ajkát. Iszana bádögbögrével merített a vízből, amely olyan hideg volt, hogy a vödör oldala bepárásodott, felemelte Dzsini, és a bögrét az ajkához érintette.

Dzsini előretolta az ajkát, mint a lepke a szívókáját, és cuppogva, mohón ivott, fenéig ürítette a bögrét. Amint a legyöngült gyereket átölelte, Iszana a saját testével érezte, hogy mint hűti le a víz az átforrósodott kicsi testet. Még egyszer teletöltötte a bögrét, és Dzsini nedves ajkához érintette, de a gyermek elfordult, és lehanyatlott a feje.

– Tudja a mértéket – mondta a doktor. Levetkőztette Dzsini. – Hólyag van a testén! – kiáltott fel. – Nem csípték éjszaka a rovarok?

– Nem, azt hiszem, nem – válaszolta Iszana, míg a ziháló gyermek hátsán a hólyagot nézte.

– Volt már bárányhimlős?

– Mi az? Nem ismerem ezt a betegséget...

– Akkor hát biztosan nem volt bárányhimlős. Lehetetlen, hogy egy ilyen gondos apa ne emlékezne rá, ha a fia bárányhimlős lett volna – mondta a doktor. – Nehogy váratlanul érje: holnapra az egész testét ellepik a hólyagok. A feje búbjától a lába hegyéig. Csak a szája körül nem lesz hólyag.

– Súlyos betegség?

– Egyáltalán nem súlyos. Agyhártagyulladás léphet fel szövődményként, de nagyon-nagyon ritkán. – A doktor kissé felvillanyozva beszélt; ez volt az első eset, hogy önállóan meg tudott állapítani egy betegséget. Izgatottsága Iszanára is

átragadt. – Amikor újabb hólyag jön ki rajta, be kell kenni nyugtató kenőcs-csel. Most átdörzsölöm a testét, megmosom a kezét és levágom a körmét.

A doktor gyosan és ügyesen tevékenykedett. Nyilván alapos képzést kapott. Iszana csak nézte, hogy mit tesz, segíteni akart, de aztán lemondott róla. Látva, hogyan bajlódik a gyermekével egy vadidegen ember, látomás jelent meg a szeme előtt, akárcsak Boynak: úgy tetszett neki, mintha már halott volna, s éter gyanánt átlényegült tudata a halál utáni állapotból figyelné Dzsint meg a doktort.

– Injekcióra vagy más orvosságra nincs szükség? – kérdezte.

– Tudomásom szerint a bárányhimlőre nem kell se injekció, se más orvosság. Legjobb, ha hagyják, míg a betegség magától lezajlik. Meg kell várni, míg előjönnek a hólyagok, aztán pedig azt, amíg elmúlnak.

– De a gyermek sokat fog szenvedni?

– Igen – mondta őszintén a doktor.

– Le szabad mosni a testét, ha ilyen lázas? – kérdezte aggódva Inago, aki éppen most lépett be egy tál levessel a kezében. – Mi van veled, Dzsint? Fáj valami, Dzsint?

Dzsint meghallotta Inago hangját, és nagy nehezen kinyitotta a szemét. Ahogy nézte őket, Iszanának ismét olyan képzete támadt, mintha maga már halott volna, de minden, ami körülötte történik, tükröződne a tudatában.

– Úgy látszik, bárányhimlő. Már hólyag is van rajta – mondta a doktor.

– Nagyon szép hólyag, Dzsint – vigasztalta a gyermeket szemmel látható megkönnyebbüléssel Inago, és melléje térdelt.

Amint a doktor befejezte a mosdatást, Inago sietve bebugyolálta a gyermeket. Iszana látta a lány fenekét, amely kikandikált a rövid szoknya alól. Szitává mosott bugyija szinte semmit sem takart.

– Inago, mit mutogatsz a fenekedet? Már föláll a szerszámom – mondta a doktor.

Iszana zavarba jött. De Inagónak esze ágában sem volt helyzetet változtatni. Dzsinthez tapadva csak a fejét fordította hátra, és komoly, szinte bánatos hangon válaszolt:

– Ne emlegesd a szerszámodat, és ne gondolj semmi ilyesmire. Azt úgymint megtudod, ha én koitálni akarok. Az embernek tudnia kell, mikor használhatja a szerszámát. Én úgy aggódom Dzsintért, hogy eszembe sincs mutogatni magamat. Hagyj békén, ne ingerkedj velem.

– Unalmas vagy, hagyd abba – közölte a doktor, majd némi hallgatás után hozzátette: – Mennünk kell. Bíraskodunk Törpe fölött. Ügyelj rá, hogy Dzsint el ne vakarja a hólyagokat. Folyton újabb hólyagok jönnek majd elő a testén.

A beszélgetés csak foszlányokban jutott el Iszana tudatáig. Iszana feltápáskodott, és azon töprengett, hogy talán bocsánatot kellene kérnie a lánytól.

Amint ment lefelé a lávába vájt, deszkákkal megerősített lépcsőkön, a kettős törzsű szilfát nézte, amely a nyugati oldalon magaslott – mögötte a tenger –, és magában hálát adott a f á k l e l k é n e k: „Köszönöm, köszönöm, hogy a fiam csak ártatlan bárányhimlőben betegedett meg!” A térség felől, ahová tartottak, láрма hallatszott, de sehol senki sem mutatkozott. Mindannyian benn ültek a ba-

rakban. Az ajtó nyitva volt. A parancsnokság tagjai arra vártak, hogy megérkezzék a Szabad Tengerjárók Szövetségének doktora s a szavak mestere, Iszana, hogy ők is részt vegyenek a Törpe feletti bíraskodásban.

Maga Törpe a szoba közepén ült egy emelvényen, megbilincselte kezét a térdén nyugtatta, a fejét kissé hátravetette, hogy dagadt szemhéja alól láthassa, mi történik körülötte. Vidámnak látszott. Hozzá képest Takaki szélfújta arca komornak tetszett: mintha ő volna a vádlott. Tamakicsi és Vörösképu épp ellenkezőleg, nyilvánvalóan vádlónak érezték magukat. Az ajtó mellett helyezkedtek el, úgy, hogy Törpe eltakarta előlük Takakit. A puska, amelyet Tamakicsi hozott magával, Boy térde között meredezett. Boy a fegyőr szerepét töltötte be, feltéve, hogy az emelvényt, amelyen Törpe ült, a vádlottak padjának nevezhetjük. A többiek – tucatnyi kamasz – a vádlottal szemben ültek a gyékénnyel leterített deszkapadlón.

– Hajlandó volna mellém ülni, és vezetni a jegyzőkönyvet? Félek, jegyző nélkül Törpe nem beszélne – hívta Takaki Iszanát, aki a doktorral együtt a barakk közepe felé tartott.

– Ha még egyszer odavágok, mindjárt nem fog jegyzőkönyvet követelni – avatkozott bele felháborodva Tamakicsi.

– Nemhogy jegyzőkönyv kell, hanem mindent a legrészletesebben le kell írni, amit mondok – szólta Törpe, figyelmen kívül hagyva Tamakicsi szavait. – Nagyon kérem. Ha nem ír le mindent részletesen, nem értik meg, hogy mit akartam tenni, és azt sem, hogy ők maguk mit tettek.

Még folytatta volna, de Tamakicsi föltérdepelt, meglendítette a karját, és a bal kezével Törpe torkára vágott. Törpe a bilincsel csörögve a torkához kapott. Sípólva levegőt vett, és folytatta:

– Iszana, nagyon kérem!

Iszanának úgy tűnt, hogy Tamakicsi, és a többiek is, akik némán ültek, látványosan, természetellenesen viselkednek. Úgy vélte, hogy ha nem vállalja el a jegyző szerepét, még kegyetlenebb, visszataszítóbb jelenetekre ragadtatják magukat. Leült Takaki mellé. A papír és a golyóstoll már oda volt készítve.

– Akkor kezdjük – mondta Takaki rosszkedvűen, erőszakolt kihívással a hangjában, mintegy azt mutatva, hogy mennyire elege van az üres vagdalkozásokból. Takaki nyugodt hangja olyan éles ellentétben volt Törpe felindult szavaival, hogy nevetésre ingerelte a jelenlevőket. Iszana körülnézett, és a hahotázó kamaszok között meglátta az önvédelmi erők katonáját. Félrehúzódva ült, kinyújtotta a lábát, senki sem fért már el mellette. Elterpeszkedett, mint valami kényelmes szemlélő, de katonára valló edzettsége így is szembeszökő volt, s látszott, mennyivel erősebb, mint a Szabad Tengerjárók Szövetségének gyakorlatlan kamaszai.

– Megkezdjük a bírósági tárgyalást Törpe hitszegéséről és árulásáról. A vádlott lefényképezte a Szabad Tengerjárók Szövetségének hadgyakorlatát, és a fotókat eladta egy képeslapnak – mondta Vörösképu, és előre elpirult, mert azt várta, hogy szavai nyomán kitör a nevetés; de nem nevettek. – Előbb azonban – folytatta Vörösképu – talán Takaki részletesen előadja, hogy miben áll Törpe bűne.

– Nem az én feladatomban volna ez? – vágott közbe Tamakicsi. – Én vagyok az ügyész. Szerintem ez a bírósági tárgyalás szabályos rendje.

– Nem kellene előbb megkérdeznetek, hogy elismerem-e a bűnösségemet?
– vetette oda Törpe, és a szobában újra felcsattant a nevetés. – A detektívregényekben a vád előterjesztésével kezdik: Törpe, elismered-e, hogy vétkes vagy?

– Jó, megkérdezem – mondta Takaki ügybuzgón és határozottan. – Törpe, elismered-e, hogy vétkes vagy?

– Elismerem!

Amikor Törpe vinnyogó hangján ezt kiáltotta, újra nevetés tört ki. A volt katona is nevetett – kissé leereszkedően, mint valami néző, aki csak jelen van az előadáson. Beesettnek látszott a szeme, mintha fáradt volna, de tulajdonképp csak ilyen volt az arcbereendezése: domború homlok, kiálló arccsont. Az álla felé elkeskenyedő feszes arcizmai csaknem szabályosan kereknek láttatták az arcát, szinte önálló életet élő szeme möhön követte a komikus látványosságot, amelyet ezek az őrült huligánok rendeznek itt.

– Úgy látszik, ez a katona kívülállónak érzi magát – suttozta Iszana Takaki füléhez hajolva; az pedig elfintorította napbarnította arcát – mintha olajos papír feszülne azon az arcon –, és várta, hogy vége legyen a nevetésnek.

– Független katonai tanácsadónak tartja magát. Az ő dolga annyi, hogy megtanítsen bennünket kúszni meg a puskát, gépfegyvert kezelni – válaszolta halkán, s közben piros ceruzájával a tárgyi bizonyítékokat – a Törpe fényképfelvételeit – tartalmazó borítékon kopogott. – Azt képzeled, hogy különb, mint a Szabad Tengerjárók Szövetségének tagjai. Nem tudom, milyen joggal tartja magát felsőbbrendű embernek. Meg van róla győződve, hogy személyében kitűnő oktatóra tettünk szert.

– Alighanem nincs visszaútja a kaszárnyába. Ha nincs szabadságos papírja, cselekedete egyenlő a dezertálással.

– Ilyen esetek gyakran előfordulnak az önvédelmi erőknél. A katona itt marad, amíg érdeklí a játék, ha megelégedte, a legnagyobb lelkiyugalommal megszegi az egyezséget, és visszatér a kaszárnyába.

– De aligha hiheti, hogy azok a puskák, amelyeknek a kezelésére oktatt benneteket, törvényes úton-módon kerültek ide.

– Még egyetlen töltenyt sem látott nálunk – mondta Takaki. – Azt mondtuk neki, hogy az amerikaiaktól könnyű olyan puskát szerezni, amelyet Vietnámban már kiselejteztek, mi megszereztük és megjavítottuk őket, és harci játékokra használjuk. Ezt mondtuk, és ő egyáltalán nem gyanakodott.

– Vétkesnek ismertem el magamat, és meg akarom magyarázni, hogy miért – követelte komolyan Törpe.

– Minek? Vétkes vagy, ezt el is ismerted, nekünk több nem kell, igaz? – kérdezte Tamakicsi a többiek felé fordulva.

– Igaz, minek hallgassuk – mondta Boy, és a puskatussal kopogott a padlón. – Fogjátok be a száját, fogjátok be!

– Vagy úgy? Tamakicsi, te vagy az ügyész? Akkor mondd meg, milyen alapon tartotok bűnösnek! És add elő a bizonyítékokat! – kiáltotta kihívóan Törpe.

– Te... – kezdte dühösen Tamakicsi, de félve, hogy Törpe csapdát állított, túrtóztette magát, és valamivel nyugodtabban folytatta: – Megszegted a Szabad Tengerjárók Szövetségének szervezeti szabályzatát. Aljas magánérdekei-

dért, mocskos becsvágyból lefényképezted a szövetség hadgyakorlatait, a fényképeket pedig eladtad annak az átkozott hetilapnak. Ebben vagy vétkes!

– Csak ebben?

– Ez neked kevés? Még valamit el is loptál? – kérdezte Tamakicsi.

A hallgatóság, jobban mondva az esküdtszék röhögött, mintha csiklandozták volna. De Törpe a nevetésre és a gúnyolódó szavakra oda se figyelve támadásba ment át.

– S ennek alapján tartotok vétkesnek? – kiabálta vinnyogó hangon.

– Igen. Hiszen magad ismerted el a bűnödöt – mondta Tamakicsi, barrikádöt emelve a ki tudja honnan fenyegető ellentámadás kivédésére.

– A vádnak bizonyítékokkal kell szolgálnia a bűnösségemre! Az, hogy beismertem, még nem bizonyíték! Lehet, hogy csak kitaláltam az egészet. Azt mondd, magam ismertem be, hogy bűnös vagyok, tehát az vagyok. De mi mindent össze nem fecseg az ember, ha azt akarja, hogy vétkesnek tartsák!

– No nem, jól helybenhagytunk, és kiszedtük belőled az igazságot.

– Miért vagy benne olyan biztos, hogy az az igazság? Kínzással kikényszerített beismerés? Az ügyész nyilvánosan kijelenti, hogy kínzásoknak vetett alá, és kikényszerítette a beismerést, és maga mint bizonyítékot terjeszti elő az ilyen beismerést – hát bírósági tárgyalás az ilyen? Nem is tudtam, hogy efféle eljárás is létezik.

– Ne nyúlj hozzá! – Takaki elrántotta Tamakicsit, látva, hogy az mindjárt Törpére veti magát.

– A Szabad Tengerjárók Szövetségének szervezeti szabályzatára hivatkozol. De hát van ilyen szabályzat? S ha van is, hol van benne olyan pont, amely megtiltja, hogy kívülállóknak megmutassák a Szabad Tengerjárók Szövetségének tagjairól készült fényképeket? – kérdezte Törpe nem is annyira Tamakicsitól, mint a többiektől. – Különb en ez nem is olyan fontos. Más itt a fontos: ezzel a váddal Tamakicsi semmissé teszi a mai bíraskodás értelmét. Ha csak abban vagyok vétkes, amivel Tamakicsi vádol, akkor a néhány fénykép kiadásáért a Szabad Tengerjárók Szövetsége más ítéletet nem hozhat, csak hogy kizár a Szövetség tagjainak sorából. Arról nem is szólva, hogy már megverték. Ha az idzui rendőrséghez futok, semmi sem fenyeget benneteket. Kihajóztok a tengerre, elsüllyesztitek a fegyvereket és a lőszereteket, úgyhogy a rendőrségnek semmiféle bizonyítéka nem lesz a Szabad Tengerjárók Szövetsége ellen. Csak annyi maradna az egészből, hogy megvertetek egy fotoriportert, aki lefényképezte valamiféle huligánok harci játékát. Valójában így néz majd ki az egész, igaz? A rendőrség csak gépkocsilopásért vonhat felelősségre benneteket. De be tudja-e bizonyítani? Ami a Szabad Tengerjárók Szövetségének politikai üzelmeit illeti, senki sem tanúsíthatja, hogy a szövetség kapcsolatban állna bármilyen politikai csoporttal – legyen az szélsőbaloldali vagy szélsőjobboldali. Mit jelent mindez? A következőket: a Szabad Tengerjárók Szövetsége egymagában áll, nem követett el semmit, ami törvénybe ütközik, ártatlan harci játékokkal foglalkozott, s most ez a rendőrség tudomására jutott. Ha azt akarjátok, hogy a rendőrség valami másról is tudomást szerezzen, használjátok ki ezt a mai bírósági tárgyalást, és vigyétek jégre magatokat a saját szövetségéteket! Ezt akarjátok?

Törpe győzelmet aratott. Tamakicsi elsápadt, Vörösképű felé fordult, de az magába mélyedt, és elfordította a tekintetét. A szobában elcsitult az élénkség. Törpe győztes tekintettel nézett bele Iszana feljegyzéseibe, hogy meggyőződjék róla, pontosan vezeti-e a jegyzőkönyvet. Azután tagoltan, vigyázva minden szóra, itt is elmondta egy részét annak, amit Iszanának már előadott:

– Én törpe vagyok! S akár tagja maradok a Szabad Tengerjárók Szövetségének, akár nem, zsugorodom, zsugorodom, egyre jobban zsugorodom. Nincs messze a nap, amikor a csontvázam és a belső szerveim nem bírják majd tovább a nyomást, és én meghalok. Hogy nukleáris terminológiát használjak – belső robbanás következik be, *implosion*. A befelé ható robbanás megöl engem. És azon a napon én leszek az atomkorszak prófétája. Elsőként tudatom a világgal, hogy az emberiség fejlődése visszájára fordult, minden ember testében megjelentek azok a gének, amelyek a fejlődést és a növekedést visszafordítják. Egész sor fényképem van, amely azt mutatja, miként zsugorodom össze, s én ezekkel a fotókkal az egész világ tömegközlési szerveihez fordulok. Csak így teljesíthetem a magam küldetését. Nincs rá okom, hogy a Szabad Tengerjárók Szövetségébe kapaszkodjam. Azt kérdezték tőlem, hogy miért ragaszkodom a saját bűnösségemhez ezen a tárgyaláson? Azért, mert veletek akarom hírül adni, hová is vezet az, hogy a testem zsugorodik, és olyan apostolok segítségével akarom ezt a világ tudomására hozni, akik szájról szájra adják jövőndölésemet. Azt akarom, hogy a Szabad Tengerjárók Szövetsége a testemet – amelyben egyre nő a belső nyomás – a nukleáris robbanás robbanószervezeteként használja. Hogy amikor rajtam, a bűnösön, betelik az ítélet, a holttestem lángok és dübörgések közepette vigye pályájára a Szabad Tengerjárók Szövetségének rakétáját, vagyis benneteket!

Törpe hatásosan elhallgatott, de a válasz csak kínos hallgatás volt. Ekkor nyilván megérezte, hogy senki sem fogta föl, mit mondott. Bedagadt szemhéja alól elővillant a szeme, és fehér nyelvével megnyalta felpuffadt, véraláfutásos ajkát. Ez a furcsa, feszült hallgatás szinte megbénította Törpét is, a kamaszokat is. Aztán Takaki szólalt meg, még mindig tompán:

– Törpe, te folyton ismételve, hogy bűn, ítélet, bűn. Jó, de mi legyen az ítélet? Feltételezed, hogy ha bűnösnek tartanánk is téged, a büntetés abból állna, hogy jól megverünk, és elkergetünk a fenébe, nem? S ha ezután elmegy is a rendőrségre, akkor sem fenyeget minket semmiféle kellemetlenség. Ezt te magad mondtad. Akkor hát magyarázd meg, hogy a Szabad Tengerjárók Szövetsége hogyan hajtja végre azt az atomrobbantást, és mi módon emelkedik rakétaként a magasba? Hogyan? Nem magyaráznád meg?

A szobán ismét úrrá lett a jókedvű megkönnyebbülés. S bár egy és más még most sem volt világos, az ékesszólás hálója, amely már-már befonta a kamaszokat, szertefoszlott, s nem sok hiányzott, hogy újra gúnyolódni kezdjenek Törpén. De ő résen volt, és nem engedte, hogy az események ilyen fordulatot vegyenek:

– Azon a napon, amikor elfogyott a Szövetség lőszere, azokban a táskákban, amelyekben a fényképészeti kellékeket tartom, dinamitot hoztam magammal a fegyverraktárunkból. Útban Tokióba elrejtettem a dinamit egy részét az egyik csomagmegőrzőben az atami vasútállomáson, ahol ebédeltem. Gondolom, ez éppen elég magyarázat, többre nincsen szükség, igaz? Ha a szabad tengerjáró-

rók összevernek és kidobnak, fogom a dinamitot, és megtámadom az atami bankot, aztán úgy teszek, mintha a támadás meghiúsult volna, és felrobbantom magamat. Képzeljétek el, hogy megörülnek majd ennek a hetilapnál, amelyiknek eladtam a fényképeket. Azonnal közzéteszik a harci gyakorlatokról készült fotókat. Akkor aztán a japán rendőrség nyomban előszedi az összes tudományos és politikai eszközeit, hogy belőletek a társadalomra nézve veszélyes fegyveres szervezetet kreáljon. Nem hiszitek? Nekem igazán mindegy. Én törpe vagyok, felrobbantom magamat. Kín és szenvedés nélkül – tudtok valamit, ami jobb nekem?

Ezekkel a szavakkal Törpe nemcsak visszaszerezte korábbi tekintélyét, de sikerült is a maga oldalára állítania a szobában ülő fiúkat. Még a volt katona is, aki eddig ostoba önteltséggel nézte, hogy mi történik körülötte, most leplezetlen kíváncsisággal hallgatta Törpe szavait.

– Ezen a tárgyaláson megpróbáltalak benneteket meggyőzni, hogy vétkek vagyok. Mit gondoltok, miért? Arra akarlak kényszeríteni benneteket, hogy megöljétek – mondta magabiztosan Törpe, pontosan érezve a hallgatóság bizonytalankodását. – Hát én ezért . . .

– Minden világos, Törpe – szakította félbe Takaki. – Bíróági tárgyalás folyik, nemcsak a vádlottnak kell mindent elmondania, igaz? Ott vannak még a keresztkérdések, vallatnunk kell téged. Tamakicsi és Vörösképű képviselik a vádat, én a védelmet . . .

– Nekem nem kell senkinek a védelme – ugrott föl Törpe.

– Akkor hát keresztkérdések következnek, három vádlóval. Felelj, Törpe – mondta Takaki, és fölemelte a fejét. Eddig lehorgasztott fejjel ült. – Igaz-e, hogy valóban törpe vagy, és zsugorodik a tested? Vagy pedig, hogy is mondjam, te csak lélekben vagy törpe, és úgy *képzeled*, mintha a tested zsugorodna?

– Erre a kérdésre egyértelmű a válasz – mondta hivalkodva Törpe. – Ha valóban zsugorodik a testem, akkor azt felelem: igen! Nem így van? Ha pedig beteg vagyok, pszichotikus mániában szenvedek, akkor is ingadozás nélkül kijelentem: nem vagyok őrült, zsugorodik a testem. Vagyis, akkor is azt mondom: igen. Így van?

Tamakicsi hümmögött. Vagy gúnyból, vagy azért, hogy kitörni készülő dühét visszatartsa. Vörösképűnek még a szeme is vérbeborult, s azon igyekezett, hogy ne nézzen Takakira. A kamaszok gátlástalanul röhögtek. Takaki azonban – ez különböztette meg őt Törpétől, Vörösképűtől, Tamakicsitól és az összes többiektől – hidegvérrel folytatta a vallatást:

– Akkor hát, Törpe, másként teszem föl a kérdést. Mi a valódi oka annak, hogy testileg vagy lelkileg törpévé váltál? Azt hiszem, erről eddig nem beszéltél.

– A konkrét okot kérdezed? Mit jelent ez? Ha volna ilyen ok, akkor a Szabad Tengerjárók Szövetsége csupa törpékből verbuválódott volna, nem?

Ezúttal még Boy is hümmögött Tamakicsi modorában, Vörösképű pedig úgy elpirult, hogy a szeme is megtelt könnyel. A kamaszfiúk érezték, hogy Takaki hibát követett el, és lélegzetüket visszafojtva, némán ültek.

– Azért lettem törpe, mert a szervezetemben megjelentek az összezsugorodás génjei. S éppen hogy törpe vagyok, ez maga a jóslat, ez vár az egész emberiségre!

Takaki a borítékból, amelyen eddig a piros ceruzával dobolt, elővette az izomsorvadásban szenvedő gyermekek fényképét, és odadobta Törpének. Az győztes pillantással, hunyorogva nézte a fotókat.

– Ide figyelj, Törpe, én kivágtam a beszédedet is, amelyet „a díj átvétele alkalmából” elmondta. Olvasd fel, Vörösképű.

– „A legmegdöbbentőbb hatást az tette rám, hogy ebben a kórházban a gyermekek számára az idő visszafelé folyik – olvasta Vörösképű vékony, remegő hangon. – Azt hiszem, azért állíthatom ezt, mert e beteg gyermekek szenvedésének minden egyes napja valami olyasmit termel az izmaikban, ami épp a fordítottja a közönséges gyermekek izmaiban növekedésük mértékében termelődő anyagnak. Három évvel ezelőtt, amikor fényképezni kezdtem őket, el tudtak menni egyedül a kezelésre, most pedig, hogy eljussanak a rendelőig, tolókokcsiba kell ülniük, jövőre talán már az ágyból sem tudnak segítség nélkül felkelni. A modern orvostudomány nem tudja megállítani a visszafelé folyó időt a gyermekek testében. Egy televíziós rajzfilm hőse így könyörgött: állj meg, idő! Nem fejezik-e ki ezek a szavak e szerencsétlen gyermekek minden vágyát? Rengeteg beteg gyermek fohászkodik: állj meg, idő!”

– Elég, Vörösképű – mondta Takaki. – „Állj meg, idő!”, ezek a szavak különösen illenek a te vinnyogó hängodhoz, Törpe. Nem szégyellted magad, alázatos, bánatos arcot vágta a díjkiosztó ünnepségen, és elvinnogytad: „Állj meg, idő!”

Takaki hangjából gyűlölet sugárzott. A kamaszok, Vörösképű is, aki most hagyta abba az olvasást, sőt Tamakicsi is lélegzetviasszafojtva hallgatták azt, amit ezután mondott. Maga Törpe színleg begubózott a saját gondolataiba, mint aki semmit sem lát.

– Ezért akarok én, látod, Törpe, visszatérni arra a kérdésre, amit te, mint badarságot, kineveltél. Lehet, hogy nem elég pontosan fogalmaztam. De másként is föl lehet tenni azt a kérdést – emelte fel a hangját Takaki. – Te sem testileg, sem lelkileg nem zsugorodsz, hanem egyszerűen fotóriporter vagy, és ennek a hazugságnak az ürügyén közénk furakodtál, hogy lefényképezhesd a szabad tengerjárók életét, igaz-e ez? Így akarom föltenni a kérdést. Piszkos hátsó gondolatlan fényképezteél le bennünket, és eladtad a képeket a hetilapnak, és ha most a Szabad Tengerjárók Szövetsége nem hajt végre valamilyen akciót, a te fényképeid garast sem érnek. Ezért aztán elhatároztad, hogy provokálsz bennünket, igaz?

– Válaszolj, Törpe! – kiáltotta elfúló hangon Tamakicsi. S ugyanezt kiáltotta Boy is. A kiáltások az egész szobát betöltötték.

– Válaszolj, válaszolj! – ordították a kamaszok. A volt katona bambán bámult Törpére. Körös-körül zúgott a kiáltás. Még a doktor is felháborodottan ordított:

– Válaszolj, Törpe!

*

Törpe némán nézte a fényképeket. Olyan volt, mint valami hatalmas térségen körbe-körbe rohangáló, félelem üzte patkány, amely nem tudja, hová meneküljön, ahol védelmet talál. Az izgatott kamaszok mind hangosabban kiáltottak.

Törpe lehajtott fejjel hallgatott. Takaki ismét valami mértani ábrát rajzolt piros ceruzájával a kartonborítékra, amelyből a fényképek előkerültek. Külsőleg megőrizte a nyugalmát, de feszülő arcbőrén vörös foltok jelentek meg.

– Mennyit kaptál a fényképekért a laptól? Válaszolj! Legalább annyit, amennyit a pornóképekért fizetnek! Felelj!

– Senki idegen nem hallja meg ezt a kiabálást? – kérdezte Iszana Takakitól.

– Körbe-körbe őroket állítottunk – válaszolt Takaki. – Az egész környéket figyelik, persze, lehet, hogy a tengerparti bozótban rejtőzik valaki.

Törpe gondosan összerakta a gyékényen hányódó fényképeket. Mozdulatai, bár bilincsben volt a keze, nagy gyakorlatról árulkodtak. Sebes térde fájhatott, de azért kímlódva, egyszerre két lábbal felállt. Szánalmas látvány volt.

– Valóban én csináltam ezeket a képeket, és díjat is nyertem velük... De teljesen megfeledeztem róluk. Magam is meglepődtem, mikor most újra megláttam őket. Megpróbálok visszaemlékezni, hogy amikor elkezdtem zsugorodni, akkor emlékeztem-e még rájuk. Igazán nagyon megdöbbsentem, magam is alig hiszem el, hogy így el lehet felejteni valamit...

Tamakicsi fölpattant, és a vadászkése nyelével Törpe fejére ütött. Törpe térdre esett, mint akit letaglóztak, de nem vesztette el az eszméletét, nem esett össze. Megbilincselte keze lógott, akár valami hurok. De újra összeszedte minden erejét, s mint a lekókadtt fű, ha teleszívja magát vízzel, felállt, előbb az egyik, majd a másik lábára. Az ijedtség legkisebb jele nélkül, zihálva, bánatosan és nyugodtan folytatta:

– Igazán megfeledeztem ezekről a fényképekről. Jobban meglepődtem, amikor megláttam őket, mint a jelenlevők közül bárki. Lehet, hogy mert én is zsugorodom, elfelejtettem, hogy rajtam kívül is vannak még gyerekek, akik összezsugorodtak. De hát mit jelent ez? Mit jelent az a tény, hogy én megfeledeztem azokról a gyermekekről, bár meg voltam győződve róla, hogy mind több hozzám hasonló törpe születik majd a jövőben? Mit jelent ez a tény?

Törpe nagyot sóhajtott, és dagadt, kék-lila szemhéja alól fehér könny csordult ki.

– Akárhogy van is, én törpe vagyok, s mert törpe vagyok, bűnös vagyok. Végezzetek ki! – könyörgött sírós hangon.

A szobában megváltozott a hangulat. A volt katonát ugyan nemigen hatották meg Törpe óhajai, de azért egy kicsit még ő is elérzékenyült, és a szótlan kamaszok háta mögül buta őszinteséggel megkérdezte:

– És nem ragályos azoknak a gyerekeknek a betegsége, akiket lefényképezett? Lehet, hogy megfertőzték azok a gyerekek, amikor fényképezte őket?

– Hogy volna ragályos egy ilyen betegség! – háborodott föl a doktor. – Mit aljaskodsz! Az ilyenek miatt van faji megkülönböztetés a világon! Te tuskó!

– Micsoda? Faji megkülönböztetés? – kérdezte értetlenül a volt katona, de a doktor eleresztette a füle mellett a kérdést.

A fiúk nem nagyon rokonszenveztek a volt katonával, de azért nem gúnyolódtak. Törpére meredtek, aki úgy állt ott, mintha megnémult volna. Végül Vörösképű törte meg a síri csöndet:

– Törpe mindjárt a tárgyalás elején beismerte, hogy bűnös, s azt követeli, hogy végezzük ki. Azt hiszem, nagyon szeretne öngyilkos lenni – mondta határozott hangon Vörösképű. A tárgyalás során most adta először jelét, hogy Tamakicsivel együtt ő is a vádat képviseli. – Nem öngyilkossága eszközül akar-e Törpe felhasználni minket? Hiszen perverz alak! Lehet, hogy kellemes volna neki, ha fiatal fiúk végeznék ki – így akar öngyilkos lenni. Mert aki megöli, az örökre össze lesz vele kötve. Köp rá, hogy azt a fiút elkaphatja a rendőrség gyilkosság miatt...

Vörösképű elhallgatott, a szokásosnál is jobban lángolt az arca. Köhécselt, majd folytatta a vádbeszédet:

– Törpe perverz alak. Öngyilkosságról ábrándozik, de csak kamasz fiúk kezétől akar meghalni. Egyszer rám is rám szállt, ígért mindenfélét, aztán sírva kért bocsánatot. Így volt? Most aztán sivalkodik: bűnös vagyok, végezzetek ki!

Vörösképűnek lángvörösén tüzelt az arca, és elhallgatott. A kamasz fiúk is némán ültek, de ez olyan némaság volt, amely bármelyik pillanatban felrobbanhat. Tamakicsi tanúvallomásnak fogta fel Vörösképű szavait, és úgy vélte, az ő érdeme, hogy a vallomást kihúzta a fiúból. Ezért aztán győzelmes pillantásokat vetett Törpére, Takakira és Iszanára.

– Szóval? – kiáltotta lelkesen. – Szóval kivel kezdett még ki Törpe? Tegye föl a kezét, akinek perverz ajánlatot tett. Ismerjétek be, ha Vörösképűnek volt hozzá bátorsága!

Törpe, akinek olyan dagadt volt a feje, mintha egyenest a vállából nőtt volna ki, tágra nyitotta a szemét, és panaszos tekintettel pásztázta végig a szobát. Boy és még két fiú fölemelte a kezét.

– Boy, te is? És ti is? Micsoda disznó! – kiáltott fel Tamakicsi szinte diadalmal hangon. – Ez igen! Gyertek ide föl mind a hárman, Boy. Most már minden jogotok megvan hozzá, hogy Törpét vallassátok!

Boy lehorgasztott fejjel, mintha a kezében levő puskát szemlélné, fölment az emelvényre, és megállt Tamakicsi mellett. Tamakicsi sürgető tekintettel követte a másik két fiút: azok nem mertek egymásra nézni, de megpróbálták mozdulataikat mégis egymáshoz igazítani, s végül ők is fölléptek az emelvényre.

– Szóval, Törpe, hát így állunk! Kétféle célod is volt, amikor a Szabad Tengerjárók Szövetségébe befurakodtál: hogy lefényképezhess bennünket, és a fotókat eladd a lapnak, s hogy megrontsd a fiúkat. S el is érted a célodat. Minden tettetted előre megfontoltad. Amikor az összezsugorodó gyermekeket fényképezted, tettetted ezt azért, hogy önmagadat is olyan embernek tüntethesd majd fel, akinek zsugorodik a teste. S perverz képeket is azért csinálsz, mert perverz alak vagy, s ezt is előre kitervelted, ugye?

Míg Törpe hallgatta, mit mond Tamakicsi, föld felé fordított, véraláfutásos arcát kiverte a verejték. Amint a másik elhallgatott, Törpe nyomban megszólalt, mert attól félt, hogy Tamakicsi gúnyolódása nyomán kitör a felháborodás a teremben:

– Sértegetni akarsz, ugye? Azért nevezted perverz alaknak! Talán nem veszed észre, mi tartja ma hatalmában a világot? Nem gondolod, hogy nevetséges a rendre és az erkölcsre hivatkozva erőnek erejével letagadni az azonos neműek közötti szerelmet? Vagy egyszerűen magad is félsz a homoszexuális szerelemtől?

Tamakicsi tétovázás nélkül Törpe arcába vágott. A fiú megingott, de nem esett el, aztán újra kiegyenesedett. Egyáltalán nem félt Tamakicsitól. Most újra Vörösképű következett.

– Ezt nevezed te a kisebbség ellenállásának, Törpe, s azt akarod nekünk be-magyarázni, hogy szembeszállsz azokkal, akik az erőt és a hatalmat tartják a kezükben a világon! Így van? – kérdezte komolyan. – Hogy kértél, emlékszel? Hogy könyörögtél? Azt akartad, hogy sajnáljunk, mert zsugorodsz! – A fiú bele-vörösödött a felháborodásba. – Mindegyre azt hajtogattad: gyere, szálljunk szem-be azokkal, akiknek a kezében az erő és a hatalom. Nem?

Tamakicsi a szavába vágott:

– Ej, Törpe, Törpe – mondta gúnyolódva –, a többi fiú fülébe is ezt sut-togtad?

– Mi van abban? – Törpe nem vesztette el a lélekjelenlétét. – Könyörög-tem, hát könyörögtem! Azt akartam, hogy kialakuljon bennetek a lelki tiltakozás képessége. Emlékszel, Boy, mindegyre arról faggattál, mikor zsugorodom össze annyira, hogy meghalok. Nem te magad kértél, mikor egymás mellett feküdtünk, hogy beszéljek róla?

Törpe összehúzta a szemét, és tekintetét szinte belefúrta Boyba. Boy úgy kö-zeledett hozzá, mintha mágnes vonzotta volna.

– Hová tetted a lelkiismeretedet? – kiáltotta, és megütötte Törpét.

Törpe fejfelé nekivágódott a deszkafalnak, és összerándulva a földre esett. Felhasadt ajkából ömlött a vér. Boynak vöröslött a szeme a szégyentől és a fel-háborodástól, s már a lábát lendítette, hogy belerúgjon, de Tamakicsi lefogta.

– Állj meg, Boy! Még odavágunk neki. Odasózunk rendesen, hogy jobban menjen a vallatás – mondta. – Idehallgass, Törpe, nekünk nem elég a beismerés, az kell, hogy vezekeljél.

Törpe térde remegett, a lába nem akart engedelmeskedni, de ezért egyedül tápáskodott fel, nem fogta meg Tamakicsi odanyújtott kezét. Tamakicsi hunyo-rított.

– Követelem, hogy vezekeljen! – de Törpe nem válaszolt. – Sózzatok oda neki, de úgy, hogy ne veszítse el az eszméletét! – szólt oda Boynak és a másik két fiúnak, maga pedig véres tenyérrel teljes erőből pofon ütötte Törpét. – Ha nem akarsz vezekelni, százszor is megütlek, amíg csak nem válaszolsz! Ússétek, gyerekek, mindenki harmincháromszor sózzon oda neki! A századikat meg majd Vörösképű... Vezekelj a bűneidért! Mondd: azért furakodtam be a Szabad Tengerjárók Szövetségébe, hogy eladjam a fotókat a hetilapnak és pénzhez jus-sak, azért furakodtam be, hogy megrontsam a fiatal fiúkat, ilyen ember va-gyok én!

– Vétkesnek ismerem el magamat, de abban, amiről te beszélsz, nem vagyok bűnös. Disznó vagy, érted! Vezekelj magad!

Tamakicsi újra az arcába ütött.

– Vezekelj, Törpe! Mondd: azért furakodtam be a Szabad Tengerjárók Szövetségébe, hogy eladjam a fotókat a hetilapnak és pénzhez jussak, azért fura-kodtam be, hogy megrontsam a fiatal fiúkat. Ilyen ember vagyok én!

Törpe oda se figyelt Tamakicsi-re, a szemét becsukta, és hátra hajtotta a fe-jét. Az orrából ömlött a vér. Boy pofon ütötte.

– Vezekelj, Törpe! Mondd: azért furakodtam be a Szabad Tengerjárók Szövetségébe, hogy eladjam a fotókat a hetilapnak és pénzhez jussak, azért furakodtam be, hogy megrontsam a fiatal fiúkat. Ilyen ember vagyok én!

Az egyik fiú ismét megütötte Törpét. Törpe már nem látott, megbilincsel kézzel csapkodott maga előtt, igyekezett megtartani az egyensúlyát. Hogy fájdalomában föl ne ordítson, beharapta feketedő s újabb sebektől vérző ajkát.

– Vezekelj, Törpe! Mondd: azért furakodtam be a Szabad Tengerjárók Szövetségébe, hogy eladjam a fotókat a hetilapnak, és pénzhez jussak, azért furakodtam be, hogy megrontsam a fiatal fiúkat . . .

Iszana a szájpaddlására fagyott zsír ízét érezte a szájában, és undorral gondolt a húsrá, amit két órával ezelőtt megevett. Nem egyedül ő undorodott. Tamakicsi is valami hasonlót érzett, míg folytatta a vallatást, és Boy is, és a másik két fiú is, aki Törpét megütötte: mindenki undorodott, aki csak a szobában volt. Iszana a szeme sarkából Takakira pillantott. Takaki koszc síkokkal tarkított arcán is undor ült. A fiú még mindig valami bonyolult ábrát rajzolgatott a piros ceruzával telefirkált borítékra. „Ha Takaki elkapná azt a pillanatot, amikor az undort már mindenki tűrhetetlennek érzi, és megszólalna: »Hagyjátok abba, utálok!«, akkor az egész ítékezés következmények nélkül érne véget” – töprengett magában Iszana. És Takaki – futó pillantást vetve Iszanára – valóban megszólalt, de nem úgy beszélt, mint aki undorodik, hanem nagyon is gyakorlatias hangon:

– Törpe azt állítja, hogy zsugorodik. Ellenőrizni kell, hogy igaz-e. A bíróság igazságosan cselekszik, ha megengedi, hogy a saját teste tanúskodjék Törpe védelmében. Nézzük meg a zsugorodó testét!

– Úgy van – vette át diadalmasan a szót Tamakicsi. – Ha zsugorodik, akkor a keze meg a lába, a végtagjai aránytalanul nagyok a többi testrészéhez képest. Ne nézzük meg azt a végtagját is, az óriási péniszét, amellyel annyi nőt elcsábított? Nem igazság, hogy csak a ferde hajlamaival dicsekszik, győződjünk meg arról is, mire képes a nőekkel. Beszéljen a teste, hogy törpe-e hát!

A szobában elszabadult a pokol. Törpe már majd összeesett a rázúduló ütések súlya alatt, s homályosodó tudattal csak arra ügyelt, hogy megálljon a lábán. Amikor Boy nekilátott, hogy levetkőztesse, olyan mozdulatot tett, mintha segíteni akarna neki. De a megbilincselte embert nem sikerült levetkőztetni.

– Vágjuk le róla az inget – mondta Tamakicsi.

Mint valami sebész, aki égési sebről fejt le a bőrt, úgy fejtette le Tamakicsi a bicskával Törpe ingét, amely az izzadságtól es a vértől hozzátapadt a testéhez. Takaki közelebb hajolt a borítékhoz, és saját rajzainak szemlélésébe mélyedt. Az egymásra toluló mértani ábrák mindinkább óriási, rücskös kérgű fatörzsre emlékeztettek, s a rajz sűrű lombkoronában végződött. Mintha a Cetfa lett volna.

– Te vagy ennek az előadásnak a rendezője, Takaki – suttogetta a fiú fülébe Iszana –, bár a főszerepet Tamakicsi játssza.

Takaki kifejezéstelen arccal fordult Iszanához, s üres madárszemmel nézett rá. Aztán újra a boríték fölé hajolt, és ajkát alig mozdítva felelte:

– Törpe a rendező, úgy lehet. Elvégre ő rángatott bele engem ebbe a történetbe, én mindent megtettem, hogy kimásszak belőle. És nézzen csak oda, néz-

zen oda! – Takaki csak a véres földön heverő ruhadarabokra vetett egy komor pillantást – az ingre, nadrágra és a fehérenemű foszlányokra –, nem merte tekintetét fölemelni a meztelenül álló Törpére. – A főszerepet is Törpe játssza. S mind mesteribben játszik.

Törpe előregörnyedt. Most, hogy anyaszült meztelenül állt előttük egy ember, a kamaszok élénk kiáltozása lassan elcsitult, majd teljes csend lett, mintha a Törpe testéből áradó láthatatlan sugarak némították volna el őket. Törpe fölhúzta a vállát, a hátát begömböltette, s kidüllesztett hasán összekulcsolta bilincsbe zárt két kezét. Mintha kékre-zöldre vált bőre alá akarta volna rejteni hatalmas izmait. Vállán kidagadt a vaskos izomzat. Csípőizmai úgy fogták át az altestét, mint két óriási tenyér. Volt valami taszító ebben a látványban. Úgy látszott, mintha a fiú roppant izomzata a testétől független, önálló életet élne.

Amint a meztelen Törpét nézte, Iszana szinte öntudatlanul a f á k l e l k é h e z fordult: „Ebben a testben valóban zsugorodik a csontváz az izmok feszítőerejétől, s közben elhalnak maguk az izmok is. S a nyomorult belső szervek, szembeszögülve a roppant nyomással, a felszínre nyomakodnak.”

Amíg Iszana tudatosan szembe nem nézett a látvánnyal, ösztönei a f á k l e l k é n e k ígésében vakon hitték Törpe szavait, s bizonyosságot kerestek arra, hogy ez az ember valóban törpe, s a teste valóban zsugorodik, mi több, annyira összezugorodott már, hogy ezután nem következhet más, csak a halál...

Tamakicsi Boyhoz fordult.

– No, nézd meg jól! – Ő maga pedig lávaporos cipője orrával gyomorszájon rúgta Törpét. Az összerándult, leszegette a fejét, és dagadt szemhéját összezárva, összeszorított szájjal Tamakicsi felé fordult.

– Tamakicsi, ezt itt belenyomjuk? – kérdezte Boy. Majdnem kibuggyant belőle a nevetés, míg az övéből előhúzott egy kihegyezett végű botot. Gondosan faragott bot volt, halformájú nyéllel.

– Ez Boy ajándéka az ítélszéknek? Hogy ne sírj többet, mert álmodban vagy kétszer semmi sem történt! – köszönte meg kedélyesen a botot Tamakicsi, olyan hangon, ahogy a testőrének mond valaki köszönetet a kiváló szolgálatért.

Boy elnevette magát, a többiek is nevettek a tréfán. Tamakicsi a bot hegyével megbökte Törpe hasát. Akik követték Tamakicsi mozdulatait, tudták, hogy ez csak figyelemelterelés. A játékot folytatva Tamakicsi lassan Törpe háta mögé került. Akkor a térdével könnyedén meglökte a fiú combját. Ez váratlanul érte Törpét, néhány lépést tett előre, majd megállt. Akkor Tamakicsi leguggolt, és tiszta erejéből belevágta Törpébe a botot. Törpe üvöltve a deszkapadlóra esett, a kamaszok pedig ijedten szétugrottak. Törpe továbbra is üvöltve kezét-lábát begömböltette, mint a rák az ollóit. A bot végénél szivárogni kezdett a vér...

A doktor átfurakodott a körbenálló fiúk gyűrűjén és odaugrott Törpéhez. Senki sem mozdult, csak Iszana sietett a segítségére.

– Semmit sem tudok csinálni – zokogta a doktor. – Szörnyűség, én semmit sem tudok tenni.

– Talán meg lehetne állítani a vérzést? – biztatta Iszana.

– Mindegy, úgyse tudom, hogy mi az, ami ott belül összezúzódott... Semmit sem tehetünk, ki kell hívni a mentőket, vigyék a kórházba.

Törpe üvöltött, mint valami vadállat, s bár semmit nem látott maga körül, válaszolni akart a doktor szavaira. Hátraszegte a fejét, és megmozdult az álla. De a szájából csak újabb nyögés hallatszott. A fejét próbálta ingatni, hogy „ne”, de a tarkója lecsúszott Iszana térdéről, és feje a földre koppant. A körülötte álló fiúk azonnal megértették, hogy Törpe kitart amellett, hogy bűnös, követeli, hogy végezzék ki, és semmiképp sem akarja elhagyni a szabad tengerjárókat, még az élete megmentéséért sem. Mintha összebeszéltek volna, mindannyian Takakira néztek, aki továbbra is mozdulatlanul ült a helyén. Sápadt arcán verejtékcseppek gyöngyöztek, kifejezéstelen arccal nézett a társaira. Hogy mit gondol, azt nem lehetett kiolvasni a szeméből.

– Takaki, így nem lehet! Ha nem találunk ki gyorsan valamit, meghal. Én semmit sem tudok csinálni – könyörgött síró hangon a doktor.

– Vigyük kocsival Atamiba, a kórházba! – kiáltotta valaki.

– Nem lehet. Ez a kocsi úgy összerázza, hogy száz métert sem megyünk vele, és meghal – kiabált vissza a doktor. – S ez amúgy se jó... Törpe úgysem egyezik bele, hogy idegenek gyógyítsák... Nem, nem jó...

A doktor hangjából kétségbeesés érzett. Változatlanul közönyösen, Takaki mégiscsak felállt, széles léptekkel odament a földön vergődő Törpéhez, és megnézte. Aztán a kijárat felé indult, és ellentmondást nem tűrő hangon így szólt:

– Valaki álljon Iszana helyére. Ön velem jön!

Két fiú odament, hogy Törpét tartsa, Iszana pedig térden kúszva kiszabadította magát. Vértelős lett a nadrágja, de a tisztogatásra most nem volt idő. Takaki nyomában elindult a szilfa felé, amely a lávakövekből álló fal előtt kihajolt a tengerre. Takaki nagyokat lépett, összeszorította a száját, és égő szemét a földre szegezte. Aztán hirtelen Iszana felé fordult. Most egymás mellett lépkedtek, némán elmentek a szinte izzó falig, majd visszafordultak. Takaki ekkor nézett először egyenesen Iszana szemébe, de újra nem mondott semmit. A barakk bejáratához visszaérve kiabálni kezdett:

– Törpe makacsul ragaszkodik hozzá, hogy bűnös. Azt kérte, hogy végezzük ki. Van valakinek ellenvetése?

A kamaszok hallgattak. Senki sem akart megszólalni.

– Jó – mondta Takaki –, Törpe bűnös. Végezzünk vele. Törpe súlyosan megsebesült, de ez csak baleset. Ebben senki nem vétkes. Egyelőre mindenki szabad, senki semmiért nem felelős. Világos? Egy baleset szemtanúi vagytok. De aki a kivégzésben részt vesz, az többé nem menekülhet a felelősségtől. Törpe halála mindannyiunk fejére száll. Aki nem akar részt venni a kivégzésben, az szabadon elmehet. Végzünk vele, mégpedig úgy, hogy Törpét odarakjuk a falhoz, s mindenki megdobja egy kővel. – „Tehát úgy, ahogyan gyermekkori lázalmában látta” – gondolta Iszana. Maga is homályosan emlékezett, hogy annak idején a faljukban pontosan így végezték ki az embereket. Rájött, hogy most még jobban hisz Takaki álombeli cefájában, mint azelőtt.

– Aki akar, elmehet – mondta még egyszer Takaki –, de csak most. Aki a kivégzés után hagyja el a Szabad Tengerjárók Szövetségét, az áruló. Azt hiszem – ha számba vesszük, hogy a szabad tengerjárók miért végzik ki Törpét –, ez igazságos dolog. Azért hal meg, hogy a csapatunk összeforrjon. Egyetértetek?

Akkor szedjétek össze megfelelő köveket, mindenki egyet, és rakjátok össze a térség közepén. Szóljatok az öröknek is. Önt pedig arra kérem, hívja ide Inagót.

Iszana érezte, hogy az önvédelmi erők katonája sápadtan, kérdő tekintettel néz rá. Fél fejfel kimagaslott a többi fiú közül. De Iszana szeretett volna minél előbb mindent elmondani Inagónak, csak azt nem tudta eldönteni magában, vajon elmondja-e, hogy furcsának és következetlennek találta a volt katona viselkedését. Nem törődött hát a katona kutató tekintetével, hanem átrohant a téren, és kettesével felszaladt a lávába vájt lépcsőn.

– Dzsín most aludt el – mondta a lány, fölemelve a fejét. Ott feküdt a gyermek mellett. – Szegény, már tetőtől talpig csupa hólyag . . .

– Az arca is? – kérdezte Iszana szinte álomban, és elképedt, hogy teljesen megfélekedett Dzsín betegségéről.

– Vége a tárgyalásnak?

– Vége, de baleset történt . . . szörnyű szerencsétlenség.

– Törpe végzett magával? – kérdezte gyorsan Inago. – Mindig kínlódott, hogy összezsugorodik, és csak az alkalmat várta, hogy végezzen magával.

– . . . Nem, még nem halt meg. Alighanem megsérültek a belső szervei. A doktor azt mondja, nem tud segíteni rajta, ő maga pedig nem akarja, hogy kórházba vigyék. Ha így hagyjuk, szörnyű kínok közt hal meg. Ezért aztán Takaki azt javasolta, hogy végezzünk vele, saját maga is ezt követelte, és senki sem tiltakozott.

– Törpe igazán öngyilkos akart lenni. Takaki segíteni akar neki.

A lány nyugodt, magabiztos hangja meglepte Iszanát. De Inago rettegéstől tágra nyílt, égő, barna szeme könnyes volt. Óvatosan, nehogy fölkeltse Dzsint, feltápáskodott.

– Takaki azt mondta, hívjuk oda az öröket, és szóljunk neked is. Mindenkinek részt kell vennie a kivégzésben. Azt is mondta, hogy aki nem ért egyet, elmehet. De lehet, hogy neked mégis itt kellene maradnod a gyermekkel?

– Nem, odamegyek. Meg kell néznem, mi van a katonámmal. Dzsín elaludt – mondta Inago megmagyarázhatatlan nyugalommal, és közben a könyveit törölgette. A nyelvével a szája sarkát nyalogatta, és könnyeinek keserű-sós íze újabb sírásra ingerelte.

– Ahogy akarod – mondta Iszana.

Erős, párás szél fújt a tenger felől. Tépte, lobogtatta Inago ruháját, az arcába vágott. A lány bizonytalanul ment előre, azt sem tudta, hol az út. Iszana szédült, amint nézte.

A térségen már mindent előkészítettek a kivégzésre. A nap túl volt a delelőn, s a falnál – amely most a koromfekete föld fölé magasodva olyan volt, mintha rőt por lepte volna be – vastag pokrócot terítettek a földre. Törpe ott feküdt összegörnyedve, megmerevedett, úgy maradt, mint amikor Iszana és a doktor tartották – de most már nem kellett tartani. Három méternyire tőle ott álltak a fiúk kövekkel fölfegyverkezve, félkörben, a kivégzés kezdetére várva, Takaki és a doktor valamivel távolabb. Nézték, hogyan ereszkedik le Inago és Iszana a lépcsőkön – arcukat, akár a falat, mintha vörös por lepte volna be. Inago, amint leért a térségre, ügyet se vetve a doktorra és Takakira, átfutott a kamaszok gyű-

rúje és a fal között Törpéhez. Egy csöppet sem jött zavarba Törpe meztelen teste láttán. A fiú egész testét szurokfekete vér borította, feje erőltlenül feküdt a pokrócon. A lány leguggolt hozzá, és az arcába nézett. Törpe már nem nyögött. Egyik szemét elrejtették a takaró puha ráncai, a másikkal pedig bedagadt szemhéja alól a pokróc és a föld közötti résbe bámult. Megfeketedett, felpuffadt arcán inkább gúny ült, mint szenvedés.

– Törpe, hallod, Törpe – suttogetta Inago. Aztán hirtelen kétségbeesve feljajdult: – Törpe, meghaltál? – De az csak hangtalanul mozgatta a száját.

Inago égő szeme teleszökött könnyel.

– Doktor, talán valami injekciót lehetne adni neki! – mondta a lány megrovó hangon. A doktor lehorgasztotta a fejét.

Aztán Inago már nem törődött sem Törpével, sem a doktorral. Felállt, és egyenesen a volt katona felé tartott – az ott állt sötét arccal a várakozásba merült kamaszok között, kövel a kezében.

– Te minek akarsz részt venni a kivégzésben? – kérdezte a lány. Erre a volt katona szégyenlősen eleresztette a követ, és a kamaszok háta mögé somfordált.

Takaki kérdően nézett Iszanára, aki megállt a doktor mellett a körben. Iszana azonban határozottan megrázta a fejét. Ez megadta a jelet Takakinak a cselekvésre. Fölvette a követ, amelyet a volt katona dobott el, s arról a helyről, ahol az imént az állt, könnyű mozdulattal, de erősen elhajította. A kő Törpe hasát érte, és a fiúnak kétrét görnyedt a teste. Takaki után a többiek egyszerre hajították el a követet. Törpe teste még rángott, aztán megmerevedett, s mintha még jobban összezsugorodott volna.

Takaki némán fölemelte a földről a géppisztolyt, elővett egy tárat a zsebéből, és odanyújtotta a katonának:

– Töltsd bel!

Inago ott állt mellettük, hátravetette a fejét, és mereven nézett az elanyálanodott katona arcába. Könnyel teli szeme arra biztatta a katonát, hogy tagadja meg a kérést. De a volt katona gyáván elfordította a szemét, és megtöltötte a fegyvert. Takaki helyett Tamakicsi vette át tőle, egyes lövésre állította, majd átadta Takakinak. Az odament Törpéhez, elébe állt, és rálőtt – a fejébe, vagy a mellébe. A félkörben álló kamaszok összerezzenek a lövés hangjára, s a hangot a forró szél tovasodorta. Takaki megremegett, a falhoz támasztotta a géppisztolyt, és parancsolón rászólt elnémult társaira:

– El kell temetni, négy ember ide hozzám! A többiek meg készülődjenek, minél előbb el kell tűnnünk innen.

Iszana fölneézett a vihart jósoló alkonyati égre. A selyemfényű, narancsvörös felhők mögött fehér gömbként bujkált a nap, s ebben a háttérben fekete óriásként magasodott föl a hatalmas szilfa. A lövés hangjától megriadt a fán tanyázó seregélycsapat, s most az égen körözött. Iszana halántéka lüktetett, s nem hallotta a madarak hangját, de riadt rikoltozásuk – így jelezték a veszélyt, így riasztották el az ellenséget –, ez a vészjósoló hang egyenesen az agyába hatolt. Iszana szeme mint a fényképezőgép lencséje rögzítette a seregélyek röpködésének legkisebb részletét is. Mintha megállt volna az idő, a szeme más tárgyat képtelen volt érzékelni, amikor pedig a kép eltűnt, s ő visszanyerte a látását, a szeme ismét csak

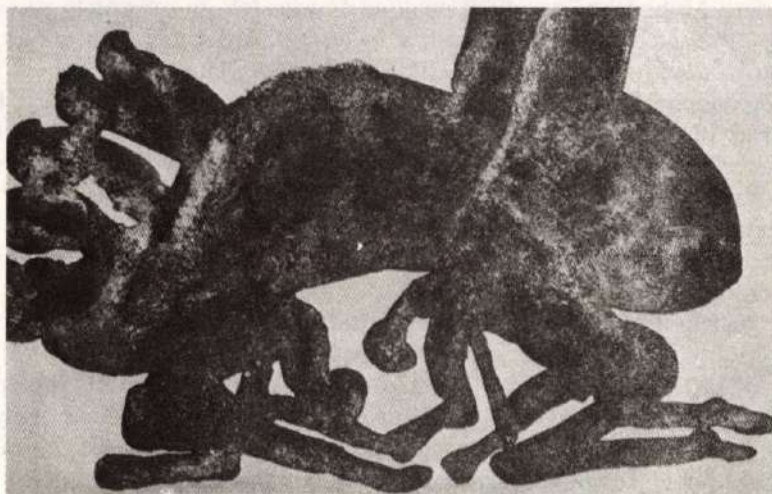
a seregélyek mozgását rögzítette. „A cetfa alatt kivégeztek egy embert” – mint valami imát, úgy küldte ezeket a szavakat Iszana a szilfa lelkéhez, s a fák lelkei nyomban hatalmas visszhanggal válaszoltak, de Iszana agya, amelyben ott örvénylett a seregélyek rikoltozása, nem tudta felfogni a választ, amit a fák lelkei küldtek hozzá. Ha teljesen át tudta volna adni magát a hangnak, akkor talán megpróbálhatta volna később a tudata képernyőjén újra felidézni és megfejteni az üzenetet.

– Unatkozik? – kérdezte Takaki, aki hirtelen ott termett Iszana mellett, verejtékszagot árasztott, és ő is a szilfa fölött keringő seregélyeket nézte. De Iszana nem válaszolt: teljesen lekötötte, hogy nem tud parancsolni a tekintetének, mégis a legkisebb részletig mindent lát maga körül.

– Ez az alak elfutott, hogy följelentsen. Nem tudtam megvárni a temetés végét – folytatta Takaki, mintha mi sem történt volna. – A katona fogta a megtöltött géppisztolyt, otthagya Inagót, és elmenekült. Minél gyorsabban el kell tűnnünk innen. Jó lenne elkapni, mielőtt még tehetne valamit . . .

Az ajkát mozdítva, hogy a fák lelkének üzenetét ismétlje, Iszana hirtelen rádöbbsent, hogy Törpe szájmozdulatát utánozza, s egyszer csak megértette, mit mondott: „prayer is an . . . education”, az ima – nevelés.

KALMÁR ÉVA fordítása

Alfred Kremer (NSZK): Isten hangyaként tapossa el az embert